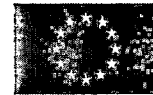

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος
Τ.Κ. : 115 28 Ιλίσια, Αθήνα
Πληροφορίες : Σοφία Κολλάρου, Κατερίνα Κούτλα
Βερενίκη Λούκα
Τηλέφωνο : 2131512 253-166-221
FAX : 210-5244135
e-mail : s.kollarou@prv.ypeka.gr,
k.koutla@prv.ypeka.gr, v.louka@prv.ypeka.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

Κωδ. Πρόσκλησης στο ΟΠΣΑΑ

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020

ΜΕΤΡΟ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ»

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 8.3: «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων»

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει.
2. Τον ΚΑΝ. (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του καν. (ΕΚ) 1083/2006 (ΕΛ L 347/320).

3. Τον Καν. (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του καν. (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΛ L 347/487), όπως ισχύει, και ιδιαίτερα το άρθρο 21.
4. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
5. Τη με αρ. πρωτ. 24944/20.09.2016 (ΦΕΚ 3066/Β'/26.09.2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε με την αριθ. 927/ 21-3-2018 (ΦΕΚ Β' 1116) και ισχύει κάθε φορά.
6. Την αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020, όπως ισχύει κάθε φορά.
7. Τη με αρ. πρωτ. ΥΑ 137675/ΕΥΘΥ 1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.18), αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων".
8. Τις από 04.04.2016 αποφάσεις - συμπεράσματα της 1ης Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του ΠΑΑ της Ελλάδας 2014-2020, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύουν.
9. Τη με αρ. πρωτ. 1065/19-4-2016 (ΦΕΚ Β 1273) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020» (ΣΔΕ), όπως ισχύει κάθε φορά.
10. Την με αριθμό 1921/2018 (ΦΕΚ 2597/Β'/2018) Κοινή Απόφαση των Υπουργών ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ -ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ με θέμα «Ορισμός της Γενικής Δ/σης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των Διευθύνσεων Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ως Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αυτούς».
11. Τη με αρ. πρωτ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΑΑ 2014-2020».
12. Τις διατάξεις του Π.Δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (121 Α').
13. Τη με αριθμό ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/67875/8353/24-7-2019 (ΦΕΚ ΥΟΔΔ 510) Απόφαση με τίτλο «Διορισμός μετακλητού Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας».
14. Τη με αρ. πρωτ.4636/1-7-2019 (ΦΕΚ Β 2834) Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας & Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με θέμα «Ρυθμίσεις στο πλαίσιο του Υπομέτρου 8.3: Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων του Μέτρου 08 - Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) για την περίοδο 2014-2020».
15. Τη με αρ. πρωτ. 1167/110677/20-5-2019 (ΦΕΚ Β 2060) Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ως Οργανισμού Πληρωμών στο πλαίσιο διαχείρισης του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης σε φορείς των Περιφερειών, των Περιφερειακών Ενοτήτων και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων».
16. Το με αρ. πρωτ. 3252/18-10-2019 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ, Μονάδα Θεσμικής Υποστήριξης και αξιολόγησης, με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού

Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

17. Τη με αρ. πρωτ. 3124/3-10-2019 επιστολή ενημέρωσης της ΕΥΔ ΠΑΑ, Μονάδα Χρηματοοικονομικών ροών και ΟΠΣΑΑ για την έκδοση πρόσκλησης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

Δημόσιες Υπηρεσίες

α) Δασικές Υπηρεσίες

β) Δήμοι κάτοχοι ή διαχειριστές δασών και δασικών εκτάσεων και οι ενώσεις τους

για την υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων), προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 8, Υπομέτρου 8.3 του ΠΑΑ 2014-2020.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1 Περιεχόμενο και στόχοι του Υπομέτρου: Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν δράσεις πρόληψης ζημιών σε δάση έναντι βιοτικών και αβιοτικών απειλών. Ως τέτοιες ορίζονται οι πυρκαγιές οι παθογόνοι οργανισμοί και τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Το Υπομέτρο 8.3 περιλαμβάνει δράσεις πρόληψης ζημιών σε δάση έναντι βιοτικών και αβιοτικών απειλών, οι οποίες ορίζονται:

- οι πυρκαγιές,
- οι παθογόνοι οργανισμοί,
- τα πλημμυρικά φαινόμενα.

Σημειώνεται ότι η αύξηση του κινδύνου από τις απειλές αυτές στα ελληνικά δάση (αλλά και γενικότερα στα Μεσογειακά) σχετίζεται άμεσα με παρατηρούμενες και αναμενόμενες αλλαγές στις κλιματικές συνθήκες. Ως εκ τούτου, η διάσταση της αντιμετώπισης και προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή θα εισαχθεί οριζόντια στο πλαίσιο του Υπομέτρου.

Στο πλαίσιο του Υπομέτρου θα υλοποιηθούν ενέργειες που σχετίζονται με την κατασκευή και βελτίωση προστατευτικών υποδομών, υποδομών παρακολούθησης των δασών καθώς και με ειδικούς δασοκομικούς χειρισμούς που απαιτούνται κατά περίπτωση για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης των ανωτέρω απειλών. Στο πλαίσιο του Υπομέτρου είναι δυνατόν να αναλαμβάνεται προληπτική δράση που καλύπτει παραπάνω από μία απειλές.

Δασικές πυρκαγιές

Το πρόβλημα των δασικών πυρκαγιών είναι τεράστιο και πολύπλευρο. Οι δασικές πυρκαγιές έχουν καταστροφικές συνέπειες στο περιβάλλον και ειδικότερα στο δασικό περιβάλλον της χώρας μας, προκαλώντας την έντονη διάβρωση, την απερήμωση και την υποβάθμιση της ποιότητας του νερού καθώς και την απώλεια της βιοποικιλότητας και των ενδιαιτημάτων. Αντίστοιχα, επιφέρουν υποβάθμιση της ποιότητας ζωής και της δημόσιας υγείας στα αστικά κέντρα εφόσον λαμβάνουν χώρα σε περιαστικά δάση.

Η πρόληψη ζημιών από εκτεταμένες δασικές πυρκαγιές με την εισαγωγή κατάλληλων και απαραίτητων δράσεων πρόληψης οδηγεί σε πληθώρα ευεργετικών αποτελεσμάτων για το περιβάλλον (αποφυγή διαβρώσεων και υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους, αποφυγή πλημμυρικών φαινομένων, αποφυγή υποβάθμισης του υδροφόρου ορίζοντα, επίτευξη υδατικής ισορροπίας και προστασία των λεκανών απορροής, προστασία της τοπικής χλωρίδας αλλά και πανίδας, προστασία της βιοποικιλότητας, διατήρηση του μεσογειακού οικοτόπου) αλλά και για την κλιματική αλλαγή (χαμηλά επίπεδα CO₂, άμβλυνση του φαινομένου του θερμοκηπίου).

Παθογόνοι οργανισμοί

Η εκδήλωση επιδημιών εντόμων και παθογόνων οργανισμών είναι γνωστό και αναμενόμενο φαινόμενο στη δασική διαχείριση. Εντούτοις, κατά την τελευταία εικοσαετία έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω των αλλαγών στο κλίμα αλλά και της αυξημένης εισαγωγής επιβλαβών οργανισμών ως συνέπεια του διεθνούς εμπορίου.

Η προστασία της υγείας των φυτών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση των δασών και του τοπίου της χώρας. Η υγεία των φυτών είναι επίσης σημαντική για την προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών.

Σε ότι αφορά την αλλαγή του κλίματος, τα δάση επηρεάζονται από τη μεταβολή στη συχνότητα, στην ένταση, στη διάρκεια και στον χρονισμό των διαταραχών, όπως η εκδήλωση επιδημιών εντόμων και παθογόνων οργανισμών. Το κλίμα επιδρά με άμεσο τρόπο τόσο στην επιβίωση και εξάπλωση των εντόμων και των παθογόνων οργανισμών όσο και στην ευπάθεια των δασικών οικοσυστημάτων. Μεταβολές στη θερμοκρασία ή στις βροχοπτώσεις επηρεάζουν τα ποσοστά επιβίωσης και αναπαραγωγής καθώς και τη διασπορά και γεωγραφική εξάπλωση των εν λόγω ειδών. Αυτού του είδους η επίδραση φαίνεται καθαρά στην περίπτωση του φλοιοφάγου εντόμου *Ips tyrographus*, το οποίο ενώ είχε δύο γενιές ανά έτος στην Νότια Ευρώπη, προσφάτως, εμφανίζει και Τρίτη γενιά ανά έτος. Επιπρόσθετα, η ξηρασία επιδρά στην άμυνα των δέντρων και τα αποδυναμώνει, διευκολύνοντας την αύξηση και άλλων φλοιοφάγων εντόμων. Ο ίδιος μηχανισμός συμβάλει σε πλήθος οξειών προσβολών εντόμων ή/και παθογόνων σε δάση όπως τα *Peridermium pini* (σε δασική πεύκη), *Erpinitia subsequana* και *Pityokteines spinidens* (κεφαλληνιακή ελάτη) και πολλών άλλων.

Η δράση αφορά στην πρόληψη της εξάπλωσης των παθογόνων του σχετικού καταλόγου σε υφιστάμενα δάση και δασικές εκτάσεις. Οι σχετικοί κατάλογοι του Εθνικού Σχεδίου Προστασίας επισυνάπτονται.

Πλημμυρικά φαινόμενα

Τόσο το ξηροθερμικό κλίμα όσο και το ανάγλυφο της χώρας ευνοούν την έντονη χειμαρρικήτητα που παρατηρείται στη χώρα μας, η οποία οδηγεί στην απόσπαση εκατομμυρίων κυβικών μέτρων εδάφους από τις ορεινές και ημιορεινές περιοχές, και τη μεταφορά και απόθεση τους στις πεδινές, προκαλώντας σοβαρές πλημμύρες και άλλες καταστροφές, όπως υποβάθμιση των εδαφών και επιζήμιες προσχώσεις.

Η πρόληψη της εμφάνισης των σχετικών φαινομένων θα έχει πληθώρα ευεργετικών αποτελεσμάτων για το περιβάλλον (αποφυγή διαβρώσεων και υποβάθμισης της ποιότητας του εδάφους, αποφυγή πλημμυρικών φαινομένων, αποφυγή υποβάθμισης του υδροφόρου ορίζοντα, επίτευξη υδατικής ισορροπίας και προστασία των λεκανών απορροής, προστασία της τοπικής χλωρίδας αλλά και πανίδας, προστασία της βιοποικιλότητας, διατήρηση των μεσογειακών τοπίων και οικοτόπων).

1.2 Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Ως πεδίο εφαρμογής ορίζονται όλα τα δάση και οι δασικές εκτάσεις της επικράτειας.

1.3 Αρμόδιοι Φορείς

- 1 Αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του υπομέτρου 8.3, είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠΑΑ 2014-2020 η οποία ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον Κανονισμό 1305/2013, σύμφωνα με την περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014, με την επιφύλαξη της με αριθμό 1921/2018 (ΦΕΚ 2597/Β'/2018) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών - Περιβάλλοντος και Ενέργειας - Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Ορισμός της Γενικής Δ/σης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των Διευθύνσεων Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ως Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης και εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε αυτούς».
- 2 Η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής (ΕΥΕ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 είναι αρμόδια συντονισμού και παρακολούθησης της πιστής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του θεσμικού πλαισίου του υπομέτρου, όπως εξειδικεύεται στην ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας & Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με αρ. 927/2018 (ΦΕΚ 1116/27.3.2018), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην ΚΥΑ 1921/2018 (ΦΕΚ 2597/Β/03.7.2018)».
- 3 Οργανισμός Πληρωμών ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), σύμφωνα με την υποπερ. 1 της περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014.
- 4 Ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης του υπομέτρου 8.3 ορίζονται με την ως άνω με αριθμό 1921/21.6.2018 απόφαση:
 - α. Η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και
 - β. Οι Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στις ακόλουθες περιοχές εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας 2.1.1 (Πρωτογενείς Επιπτώσεις)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 5 «Προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτικής στην αλλαγή του κλίματος στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας»
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 5Ε «Προώθηση της διατήρησης και δέσμευσης του διοξειδίου του άνθρακα στη γεωργία και τη δασοκομία»
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4 «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία»
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 4Α «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του δικτύου Natura 2000, και εντός περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, της γεωργίας υψηλής φυσικής αξίας και της κατάστασης των ευρωπαϊκών τοπίων»
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4 «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία»
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 4Β «Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων»
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 4 «Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που

συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία»

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 4Γ «Πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους και βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους»

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν σε κάθε προκηρυσσόμενη δράση, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 2.2.1: Δείκτες εκρών

Δείκτης Εκρών (Output)	Περιγραφή Δείκτη	Περιοχή Εστίασης	Τρόπος Συμπλήρωσης/Υπολογισμού
01*	Συνολικές δημόσιες δαπάνες (€)	5Ε	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
04	Αριθμός εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων στις οποίες παρέχεται στήριξη	5Ε	ΑΥΤΟΜΑΤΑ
05*	Συνολική έκταση (σε εκτάρια)	5Ε	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ

*(Δείκτης Πλαισίου Επίδοσης)

Πίνακας 2.2.2 Δείκτες Αποτελεσμάτων/Στόχων

Δείκτης στόχων / αποτελέσματα (Target/Result)	Περιγραφή Δείκτη	Τιμή Στόχου (έτος 2023)	Τρόπος Υπολογισμού
TS3*	Αριθμός εκταρίων που αφορούν στην πρόληψη ζημιών στα δάση (5Ε)	45.000	Υπολογίζεται από τον Δείκτη Εκρών 05

*Ειδικός δείκτης στόχου

Πίνακας 2.2.3 Δείκτες Επιπτώσεων

Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Τρόπος Υπολογισμού
I.12/CI41	Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη	Εξωτερικός Αξιολογητής*
I.13/CI42	Διάβρωση εδάφους από το νερό	Εξωτερικός Αξιολογητής*

*Υπολογίζεται, από εξωτερικό αξιολογητή, στο πλαίσιο των Ετήσιων Εκθέσεων

Υλοποίησης του ΠΑΑ τα έτη 2019, 2023 κι αφορά όλο το πρόγραμμα

Διευκρινίσεις για Δείκτη Ο5 (Συνολική έκταση σε εκτάρια):

- Στα αντιπλημμυρικά έργα, είναι η έκταση της λεκάνης απορροής που εξυπηρετεί το έργο.
- Στα αντιδιαβρωτικά έργα, είναι η έκταση της λεκάνης απορροής που εξυπηρετεί το έργο.
- Στα αντιτυρικά η έκταση του δάσους που επηρεάζεται άμεσα από το έργο.
- Στις αντιτυρικές ζώνες και στους Δρόμους για να βρούμε την έκταση σε εκτάρια, διαιρούμε το μήκος του δρόμου σε μέτρα με τον αριθμό 20.
- Στις δεξαμενές είναι η έκταση από τη μελέτη.
- Στα έργα πρόληψης εξάπλωσης των παθογόνων οργανισμών, είναι η έκταση του δάσους που επηρεάζεται άμεσα από το έργο.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη¹ δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται σε 53.000.000€ με την παρούσα πρόσκληση και κατανέμεται κατά δράσηενδεικτικά ως ακολούθως:

Πίνακας 3.1.1 Α/Α	ΔΡΑΣΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)
1	Δασικές Πυρκαγιές	30.000.000
2	Παθογόνοι Οργανισμοί	8.000.000
3	Πλημμυρικά Φαινόμενα	15.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	53.000.000

3.2 Η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά δράση και περιοχή εστίασης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ ή/και των ΕΦΔ).

3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. [ή εναλλακτικά έως το 110% αυτής ή και μεγαλύτερο, για τις περιπτώσεις που αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 6.1 της παρούσας πρόσκλησης].

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

¹ Όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΠΑΑ για τον υπολογισμό της κοινοτικής συνεισφοράς

4.1 Η χρηματοδότηση των δαπανών του υπομέτρου 8.3 γίνεται στα πλαίσια άσκησης της δημόσιας εξουσίας και δωρεάν (χωρίς αντίτιμο) και για το λόγο αυτό οι δαπάνες δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. Οι δαπάνες οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν στα πλαίσια του Υπομέτρου 8.3 είναι οι εξής:

Πυρκαγιές:

1. Δαπάνες κατασκευής ή/και συντήρησης προστατευτικών υποδομών όπως:
 - α. Δασικά μονοπάτια και δασικές οδοί με σκοπό την βελτίωση του δασικού οδικού δικτύου αντιπυρικής προστασίας
 - β. Σημεία υδροδότησης (υδατοδεξαμενές, υδρομαστεύσεις, κλπ) συμπεριλαμβανομένων και έργων για τη συντήρηση και τη βελτίωση του δικτύου των σημείων υδροληψίας για τον ανεφοδιασμό των μέσων κατάσβεσης
 - γ. Αντιπυρικές λωρίδες και άλλες ζώνες ή σημεία ασυνέχειας της καύσιμης ύλης
2. Δαπάνες προληπτικών δασοκομικών χειρισμών όπως:
 - α. Μικρά τεχνικά έργα για τη βελτίωση και την αποκατάσταση της βατότητας των υφιστάμενων δασικών δρόμων αντιπυρικής προστασίας
 - β. Καθαρισμοί παρεδάφιας ή άλλης βλάστησης, διαφοροποίηση της δομής του δάσους με χρήση λιγότερο εύφλεκτων δασικών ειδών
3. Δαπάνες εγκατάστασης ή/ και βελτίωσης εξοπλισμού και συστημάτων παρακολούθησης πυρκαγιών συμπεριλαμβανομένων παρατηρητηρίων, συστημάτων ανίχνευσης δασικών πυρκαγιών, επικοινωνιακού εξοπλισμού

Ρητά αποκλείονται από τις επιλέξιμες δαπάνες, δαπάνες συντήρησης που σχετίζονται με γεωργοπεριβαλλοντικές δεσμεύσεις επί αγροτικών εκτάσεων/αγροτεμαχίων.

Σημειώνεται ότι σε ότι αφορά τις υποδομές με στόχο την καταπολέμηση των πυρκαγιών, δηλαδή υποδομές για την προσγείωση και τον ανεφοδιασμό αεροπλάνων ή/και ελικοπτέρων, αυτές μπορεί να χρηματοδοτηθούν μόνο αν προορίζονται για μη εμπορικούς σκοπούς.

Παθογόνοι Οργανισμοί:

1. Δαπάνες εγκατάστασης ή/και βελτίωσης εξοπλισμού και συστημάτων παρακολούθησης εμφάνισης παθογόνων οργανισμών συμπεριλαμβανομένων δικτύου/ων δοκιμαστικών επιφανειών, επικοινωνιακού εξοπλισμού και άλλων κατά περίπτωση συστημάτων.
2. Δαπάνες ειδικών δασοκομικών χειρισμών για την πρόληψη της εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών σύμφωνα με τα μέτρα προστασίας που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο (εθνικό/ΕΕ) που τα διέπει, όπως κοπή, καύση, απομάκρυνση δέντρων κ.α.

Χείμαρροι:

1. Δαπάνες κατασκευής ορεινών αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων αποφυγής επιπτώσεων των πλημμυρών και της διάβρωσης των εδαφών.
2. Συνοδευτικά έργα που σχετίζονται με την υλοποίηση των ανωτέρω.

Ρητά αποκλείονται οι παραγωγικές υποδομές, όπως π.χ. οι κορμποπλατείες ή οι υποδομές φόρτωσης δασικών προϊόντων.

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης και την έκδοση της απόφασης ένταξης της πράξης. Δεν γίνονται αποδεκτές αιτήσεις στήριξης πράξεων που έχουν ήδη συμβασιοποιηθεί ή δημοπρατηθεί.

Η ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε ποσοστό 100% των επιλέξιμων δαπανών, σύμφωνα με το ΠΑΑ 2014-2020. Είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, κατά την έννοια της παρ.4 του άρθρου 45 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη, εκτός από την περίπτωση που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για το ΦΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ.3(γ) του Καν (ΕΕ) 1303/2013.

Δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για απώλεια εισοδήματος.

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31 Δεκεμβρίου 2023. Εντούτοις θα πρέπει, το φυσικό αντικείμενο να έχει ολοκληρωθεί και η τελική αίτηση πληρωμής να έχει υποβληθεί από τους δικαιούχους το αργότερο μέχρι 31 Αυγούστου 2023.

- 4.2** Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (Β' 5968) αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ 1020/20-10-2016 (Β' 3521) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.3** Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000 €) άνευ Φ.Π.Α.
- 4.4** Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό. ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.
- 4.5** Παραγωγή εσόδων: ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ (δεν προβλέπεται η παραγωγή εσόδων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης και μετά την ολοκλήρωση των σχετικών δράσεων).
- 4.6** Ισχύουν οι ακόλουθοι όροι επιλεξιμότητας:
- α. οι δράσεις πρόληψης της εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών πρέπει να συνάδουν με το Εθνικό Σχέδιο Προστασίας Δασών από Παθογόνους Οργανισμούς και αφορούν τους οργανισμούς του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο ΠΑΑ 2014 - 2020
 - β. οι δράσεις πρόληψης πυρκαγιών συνάδουν με το Εθνικό Σχέδιο Αντιπυρικής Προστασίας Δασών και αφορούν εκτάσεις μέσου ή/και υψηλού κινδύνου
 - γ. η υλοποίηση κάθε δράσης πραγματοποιείται με βάση σχετική μελέτη / τεχνική έκθεση, ανάλογα με το είδος της
 - δ. δράσεις σε δημόσια δάση υλοποιούνται μόνον εφόσον είναι συμβατές με το ετήσιο πρόγραμμα έργων και εργασιών της οικείας δασικής υπηρεσίας ή το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου.
- 4.7** Δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους: ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

5.ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 5.1** Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΑΑ.

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΑΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/ση του ΟΠΕΚΕΠΕ (www.opkepe.gr), στον σύνδεσμο «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ».

Τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή, εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΝΑΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

Επιπλέον, η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία δεν ορίζεται η ηλεκτρονική υποβολή υποβάλλονται στις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΟΧΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

5.2 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΑΑ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Αίτηση στήριξης (επισυνάπτεται υπόδειγμα).
2. Βεβαίωση από επίσημα εργαστήρια για την ύπαρξη και τον αριθμό εστιών παθογόνων οργανισμών στην περιοχή, για τους οργανισμούς που καταγράφονται στον κατάλογο του Εθνικού Σχεδίου Προστασίας Δασών από παθογόνους οργανισμούς.
3. Βεβαίωση Δασικής Υπηρεσίας ή Δήμου για ύπαρξη κινδύνου εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών, λόγω του ότι υπάρχουν εστίες προσβολής σε όμορες περιοχές ή ότι στην περιοχή φύεται κάποιο είδος το οποίο έχει ήδη προσβληθεί σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή της χώρας.
4. Αρμοδίως εγκεκριμένη μελέτη και ειδικότερα: τεχνική περιγραφή, επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, τιμολόγιο (αναλυτικό/περιγραφικό).
5. Απόσπασμα ετήσιου προγράμματος έργων και εργασιών της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας (για Δήμους απόσπασμα του Επιχειρησιακού Προγράμματος, από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη, γίνεται αποδεκτή η υποβολή απόφασης του Δ.Σ. του Δήμου, με την οποία θα δεσμεύεται για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί ή τροποποιηθεί. Η απόφαση αυτή θα εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία θα αναλύεται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.)
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης των εργασιών, στην περίπτωση που ο Προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις (αποφάσεις Υπουργού για την έγκριση- αναπροσαρμογή - τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων).
7. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης, στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της αίτησης στήριξης (κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά κ.α.)
8. Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου για την υποβολή της αίτησης στήριξης, εφόσον απαιτείται.
9. Βεβαίωση του δικαιούχου ότι έχει το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης (ΠΕ Δασολόγος ή ΤΕ Δασοπόνος) ή δέσμευση αυτού ότι θα προσληφθεί το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης, εφόσον απαιτείται.
10. Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης, εφόσον απαιτείται.

11. Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται.
12. Αδειοδότηση από αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων.
13. Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης.

Όλα τα ανωτέρω υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf**.

Στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εκτός της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης, υποβάλλονται ταχυδρομικά τα σχέδια των κατά περίπτωση μελετών.

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει πως η αίτηση στήριξής τους, υποβλήθηκε επιτυχώς στην ημερομηνία... και έλαβε τον κωδικό

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

5.3 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **Η Ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας.**

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **Η 28^η Φεβρουαρίου 2020 (28/02/2020).**

Ημερομηνία λήξης υποβολής, υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης και συνημμένων δικαιολογητικών/εγγράφων για τα οποία δεν απαιτείται η ηλεκτρονική υποβολή, κατατίθενται στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων **στις 10/03/2020 (το αργότερο)** και έως ώρα 13:00 (η ίδια ημερομηνία και χρονικό όριο πρέπει να αναγράφεται και στο Δελτίο Αποστολής της υπηρεσίας μεταφοράς εγγράφων).

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΑΑ.

5.4 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνημμένα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη παρούσα πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στα ως άνω πληροφοριακά συστήματα.

Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά αποστέλλονται εκ νέου στις αρμόδιες Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για την αντικατάστασή τους.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ, ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΝΔΙΚΟΦΑΝΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται από τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μέσω του ΟΠΣΑΑ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός δέκα (10)εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο. Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.Ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις διευκρινίσεις στοιχείων, για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική τους υποβολή και ταυτόχρονα ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, εντός της παραπάνω προθεσμίας. Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινίσεις στοιχείων, για τα οποία δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής υποβολής.

Στον έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 48, παρ. 2 του Καν (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση:

α) της επιλεξιμότητας του δικαιούχου·

β) των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη·

γ) της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής·

δ) της επιλεξιμότητας των δαπανών της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η ενέργεια ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

ε) του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης. Οι δαπάνες αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς, σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή επιτροπή αξιολόγησης.

Αρχικά ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης» και προσδιορίζεται το ποσό και ποσοστό στήριξης.

Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα εκδίδεται Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου στον οποίο παρουσιάζονται οι παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Στον Πίνακα επισημαίνονται:

i. οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, των οποίων ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη τυχόν ελάχιστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση·

ii. οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,

iii. το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.

Οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο i ανωτέρω, εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, σύμφωνα με την παράγραφο 6.2.

Ο ανωτέρω πίνακας συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ, για τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999, τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής. Ο πίνακας δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (ανάρτηση στις ιστοσελίδες του ΠΑΑ και των ΕΦΔ, αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στον ενδιαφερόμενο και τυχόν άλλα μέσα) για την ενημέρωση των αιτούντων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου (θετικό ή αρνητικό). Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αρνητικό, το αυτοματοποιημένο email παραπέμπει τους δυνητικούς υποψηφίους στο σύνδεσμο του ΟΠΣΑΑ ώστε να ενημερωθούν για τους λόγους απόρριψης, καθώς και για το δικαίωμα, την προθεσμία και τόπο υποβολής της προσφυγής.

Η ως άνω προσφυγή υποβάλλεται εγγράφως στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και εξετάζεται σύμφωνα με με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (Β' 5968) αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ1020/20-10-2016 (Β' 3521) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπως ισχύει κάθε φορά.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, επικαιροποιείται ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, ο οποίος αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται αμελλητί στους προσφεύγοντες.

Η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προβαίνει σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

1. την προσαρμογή, όπου απαιτείται, του οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων που έχουν ήδη επιλεγεί προς στήριξη·

2. την ένταξη στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πρότασης που επιλέχθηκε προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο i ανωτέρω.

Το ποσό της υπερδέσμευσης μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση, δυνάμει της οποίας υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις στήριξης. Στην

περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Στην περίπτωση εκχώρησης της αρμοδιότητας, η εν λόγω αύξηση απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ.

Στην περίπτωση όπου μετά τις ανωτέρω ενέργειες δεν καλύπτεται το καθορισμένο επίπεδο υπερδέσμευσης, η Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, δύναται να προβεί σε επιλογή επόμενων στη σειρά κατάταξης αιτήσεων στήριξης του επικαιροποιημένου Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, εφόσον αυτές συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη της τυχόν ελάχιστης βαθμολογίας που ορίζει η πρόσκληση.»

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των αιτήσεων στήριξης θα διενεργηθεί από:

- στελέχη των Διευθύνσεων Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
- υπαλλήλους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή και άλλων φορέων του Δημοσίου ή και ανεξάρτητους αξιολογητές. Στην περίπτωση αυτή, η επιλογή τους γίνεται μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση. Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.

- 6.2** Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Καν. (ΕΕ) 1303/2013. Η έκδοση απόφασης ένταξης της πράξης (συνημμένο υπόδειγμα) καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις. Τελικός διατάκτης της απόφασης είναι ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Μετά την έκδοση της απόφασης, τα στοιχεία της (αριθ. και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ.

Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι δικαιούχοι ενημερώνονται με αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ πως εντάχθηκαν στο ΠΑΑ 2014-2020.

- 6.3.** Η Απόφαση αναρτάται στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στις ιστοσελίδες του ΠΑΑ και των ΕΦΔ. Επιπλέον δημοσιοποιείται με ευθύνη της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο ή/και κοινοποιείται ατομικά (μέσω ηλεκτρονικού ή απλού ταχυδρομείου) στο δικαιούχο.

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 7.1** Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνες είναι για:

Δασικές Πυρκαγιές: Σοφία Κολλάρου, τηλέφωνο 213 1512253, email: s.kollarou@prv.ypeka.gr

Παθολόγοι Οργανισμοί: Αικατερίνη Κούτλα, τηλέφωνο 2131512166, e-mail: k.koutla@prv.ypeka.gr

Πλημμυρικά φαινόμενα: Βερενίκη Λούκα, τηλέφωνο 213 1512221, e-mail: v.louka@prv.ypeka.gr

- 7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το ΠΑΑ 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<http://www.ypeka.gr/>) και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.
- 7.3 Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ, των Διευθύνσεων Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΠΑΑ 2014-2020 και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.
- 7.4 Για τις περιπτώσεις δικαιούχων που έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα υλοποίησης των προκηρυσσόμενων μέτρων/υπομέτρων/δράσεων, η πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ στην ηλεκτρονική διεύθυνση (www.agrotikianaptixi.gr) και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (<http://www.ypeka.gr/>) και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου. Επίσης, ενδείκνυται η λήψη πρόσθετων μέτρων δημοσιοποίησης, όπως:
- οργάνωση ανοικτών ημερίδων ενημέρωσης,
 - οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (HelpDesk), ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΑΒΩΣΗΣ

Συνημμένα:

1. Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr και στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: <http://www.ypeka.gr/>

2. Υπόδειγμα Αίτησης στήριξης
3. Οδηγός Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης
4. Κριτήρια Επιλεξιμότητας και Κριτήρια Επιλογής (ενσωματώνονται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης)
5. Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020: Εξασφάλιση Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία (Ο.Ι.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_II_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ_v1_301015)
6. Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη (Ο.Ι.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_301015)
7. Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών
8. Εθνικό Σχέδιο Προστασίας Δασών από Παθογόνους Οργανισμούς
9. Εθνικό Σχέδιο Αντιπυρικής Προστασίας Δασών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:**Για Ενέργεια:**

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων
- Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών
- Διευθύνσεις Δασών άνευ Δασαρχείων
- Δασαρχεία
2. Δήμοι

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων
3. Γραφείο Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Κ. Σκρέκα
4. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κ. Κ. Μπαγινέτα
5. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠΑΑ 2014-2020
- Προϊστάμενο ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020, κ. Νικόλαος Μανέτας (nmanetas@mou.gr)
- Μονάδα Θεσμικής Υποστήριξης & Αξιολόγησης (karostolopoulos@mou.gr)
- Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ (drappas@mou.gr)
- Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας (ead@mou.gr; mmakrandreou@mou.gr)
6. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής (ΕΥΕ) του ΠΑΑ 2014-2020
- Προϊσταμένη ΕΥΕ, κα Παναγιώτα Πυριοβολή (prrygiionoli@mou.gr)
- Μονάδα Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων (krantsiou@mou.gr)
7. Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχων Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)
- Προϊστάμενο Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας, κ. Φραγκίσκο Μαχλέρα (fragiskos.machleras@orekepe.gr)
8. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
- Γενικές Διευθύνσεις Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων
- Διευθύνσεις Δασών

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Γενικού Διευθυντή Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος
- Διεύθυνση Προστασίας Δασών
- Διεύθυνση Δασικών Έργων και Υποδομών
- Διεύθυνση Προγραμματισμού και Δασικής Πολιτικής
- Διεύθυνση Διαχείρισης Δασών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΠΑΑ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΑΑ 2014-2020 ή από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους 18 (δεκαοκτώ) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την προθεσμία αυτή. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτών των χρονικών ορίων η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης ή τροποποίηση της απόφασης ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν (όταν η απόφαση ένταξης αφορά πολλές πράξεις).

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο του μέτρου/υπομέτρου/δράσης.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.

- (vii) Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΠΑΑ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (ii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στον αρμόδιο ΕΦΔ και στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, στη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, ΟΠΕΚΕΠΕ, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους και επιτόπιες επισκέψεις από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.
- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
- α) Για πράξεις που περιλαμβάνουν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή να μην επέλθει:
- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
 - αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
 - ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
- β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ ή από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από την Δ.Α. ή από τη Γενική Διεύθυνση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας ή από τις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών των Γενικών Διευθύνσεων Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 808/2014 και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/669 και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΠΑΑ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και του ΕΦΔ.

6. ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»

Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α' έως και ΣΤ') δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβ. αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/σκάφες, αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (υπηρεσία εξυπηρέτησης ΑμεΑ και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού

αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή πρόβλεψη ΄ζωντανής βοήθειας και ενδιάμεσων΄ (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυναμικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) συμμόρφωση των διαδικτυακών τόπων και των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0) του διεθνή οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA", ενώ συνιστάται η συμμόρφωση στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA"

(2) στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού»

(6) σε κάθε περίπτωση εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα ΑμεΑ (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.)

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε ΑμεΑ

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

Α.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

A.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και σχετικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ: Εγκύκλιος 9 με Α.Π.οικ.29467/13.06.2012 "Διευκρινίσεις για την υποβολή μελέτης προσβασιμότητας για ΑμεΑ η οποία απαιτείται να εμπεριέχεται στις μελέτες που θα υποβάλλονται κατά την εφαρμογή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Ν.4067 (ΦΕΚ 79/Α/2012)", Εγκύκλιος ΑμεΑ με Α.Π.οικ 42382/16.07.2013 " Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.4067/2012), που αφορά στις ειδικές ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα ΑμεΑ/εμποδιζόμενων ατόμων και Απόφαση ΥΠΕΚΑ με Αριθ. οικ. 55174/ΦΕΚ 2605 Β/ 15.10.2013 "Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά για εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας."

A.3. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

A.4. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.5. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.6. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

B.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.2. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα

Γ.3. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.4. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ"

Γ.5. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις"

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

E.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

E.2. Ν. 3979/2011 ΦΕΚ 138 Α' "Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις"

E.3. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

E.4. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.0 (<http://www.w3c.gr/wai/translations/wcag20.html>)

*E.5. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0
(<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά)*

E.6. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

*E.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0
(<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)*

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΥΠΑΡΞΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Με το παρόν κείμενο παρέχονται κατευθύνσεις/οδηγίες για την αξιολόγηση του κριτηρίου της **συμβατότητας της πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων**. Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μια αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από τη Συνθήκη, με το παρόν κείμενο επιχειρείται να διευκρινισθεί ο τρόπος με τον οποίο ερμηνεύονται από την Επιτροπή οι διατάξεις της Συνθήκης, σύμφωνα με τη νομολογία της ΕΕ και με την επιφύλαξη της ερμηνείας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο εγγύς μέλλον πρόκειται να εκδοθεί εγχειρίδιο που θα καθοδηγεί πιο αναλυτικά τις ΔΑ αναφορικά με την αξιολόγηση του κριτηρίου συμμόρφωσης με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 107 παρ.1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. (εφεξής ΣΛΕΕ) εισάγεται η απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων, δηλαδή η «αρχή του ασυμβίβαστου», σύμφωνα με την οποία: «Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

Η απαγόρευση χορήγησης κρατικών ενισχύσεων δεν είναι απόλυτη καθώς οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ περιγράφουν τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χορήγηση κρατικών ενισχύσεων είναι συμβατή με τη ΣΛΕΕ.

1. Σύμφωνα με τα παραπάνω, για να έχουμε κρατική ενίσχυση, βασική προϋπόθεση είναι το μέτρο ενίσχυσης να αφορά **επιχειρήσεις**, δηλαδή ο αποδέκτης της ενίσχυσης να εμπίπτει στην έννοια της «επιχείρησης».

Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ως **επιχείρηση** χαρακτηρίζεται οποιαδήποτε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα:

- από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής του. Το καθεστώς της οντότητας που αποδίδεται σε αυτή από την εθνική νομοθεσία δεν έχει καθοριστική σημασία για το χαρακτηρισμό της ως επιχείρηση. Ως επιχείρηση δύναται να χαρακτηριστεί μια οντότητα που εντάσσεται στο δημόσιο τομέα όπως η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας για τη διαχείριση των περιφερειακών αεροδρομίων, τα Λιμενικά Ταμεία για τη διαχείριση των λιμένων αρμοδιότητάς τους
- ανεξάρτητα από το εάν ο χαρακτήρας του είναι ή όχι κερδοσκοπικός. Με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου, οι μη κερδοσκοπικές οντότητες μπορούν επίσης να προσφέρουν αγαθά και υπηρεσίες στην αγορά π.χ. αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με σκοπό την παροχή υπηρεσιών κατάρτισης ή υπηρεσιών συμβουλευτικής ή υπηρεσιών διαχείρισης κ.ο.κ.

2. Καθοριστικό κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη είναι **εάν η οντότητα ασκεί οικονομική δραστηριότητα**.

Οικονομική δραστηριότητα είναι η προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά (πρέπει να υπάρχει αγορά). Η απάντηση στο ερώτημα εάν υφίσταται μια αγορά για ορισμένα αγαθά και υπηρεσίες εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες αυτές οργανώνονται στο οικείο κράτος μέλος και συνεπώς μπορεί να διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

Περαιτέρω, η αγορά στην οποία δραστηριοποιείται η συγκεκριμένη οντότητα πρέπει να είναι κερδοσκοπική (αυτός που προσφέρει υπηρεσία να αναμένει αντάλλαγμα από αυτή). Σημειώνεται ότι οικονομική δραστηριότητα μπορεί να υφίσταται ακόμη και αν ασκείται από μη κερδοσκοπική οργάνωση, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω.

Εάν δεν ασκείται οικονομική δραστηριότητα κατά τα ανωτέρω, δεν υφίσταται κρατική ενίσχυση.

Όπως προκύπτει από τη νομολογία, **δεν είναι οικονομικές δραστηριότητες:**

2.1 αυτές που ασκούνται από το Δημόσιο υπό μορφή δημόσιας εξουσίας (δικαιοσύνη – αστυνομία – άμυνα).

Παραδείγματα τέτοιων δραστηριοτήτων για την Ελλάδα αποτελούν οι δραστηριότητες που συνδέονται με τα ακόλουθα:

- α) τον στρατό ή την αστυνομία ή τα τελωνεία,
- β) την ασφάλεια και τον έλεγχο της αεροπλοΐας (π.χ. πύργοι ελέγχου, εξοπλισμός ραντάρ κ.λπ.),
- γ) τον έλεγχο και την ασφάλεια της θαλάσσιας κυκλοφορίας (π.χ. φάροι, ραντάρ κ.λπ.),
- δ) την επιτήρηση προς αποφυγή της ρύπανσης,
- ε) την οργάνωση, χρηματοδότηση και τα μέτρα επιβολής των ποινών φυλάκισης (π.χ. οργάνωση δικαστηρίων, κατασκευή και οργάνωση σωφρονιστικών ιδρυμάτων κ.λπ.) και
- στ) τη συλλογή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για κοινωφελείς σκοπούς βάσει εκ του νόμου υποχρέωσης που επιβάλλεται στις σχετικές επιχειρήσεις για γνωστοποίηση των δεδομένων αυτών (π.χ. εθνικό κτηματολόγιο).

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Στο μέτρο που μια δημόσια οντότητα ασκεί οικονομική δραστηριότητα η οποία μπορεί να διαχωριστεί από την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, η οντότητα αυτή ενεργεί, σε σχέση με την εν λόγω δραστηριότητα, ως επιχείρηση. Αντιθέτως, εάν η οικονομική δραστηριότητα δεν μπορεί να διαχωριστεί από την άσκηση της δημόσιας εξουσίας, οι δραστηριότητες που ασκούνται από την εν λόγω οντότητα ως σύνολο παραμένουν συνδεδεμένες με την άσκηση των εν λόγω δημόσιων εξουσιών και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στην έννοια της επιχείρησης

2.2 αυτές που παρέχονται για το δημόσιο συμφέρον ή με υποχρεωτική συμμετοχή:

α) **κοινωνική ασφάλιση:** σε περίπτωση που το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης βασίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης και έχει τα εξής ενδεικτικά χαρακτηριστικά:

- η υπαγωγή στο σύστημα είναι υποχρεωτική,
- το σύστημα εκπληρώνει αποστολή αποκλειστικά κοινωνικού χαρακτήρα,
- το σύστημα είναι μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα,
- οι παροχές είναι ανεξάρτητες του ύψους των εισφορών,
- οι καταβαλλόμενες παροχές δεν είναι κατ' ανάγκη ανάλογες προς τα έσοδα του ασφαλισμένου και
- εάν το σύστημα εποπτεύεται από το κράτος.

Στην Ελλάδα οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται για το σύστημα κύριας ασφάλισης (ο πρώτος πυλώνας του δημόσιου συστήματος ασφάλισης). Ως εκ τούτου, η χρηματοδότηση έργων όπως το Εθνικό Μητρώο Ασφαλισμένων, Εργοδοτών και Συνταξιούχων (ΕΜΑΕΣ-ΑΜΚΑ), η ηλεκτρονική

πλατφόρμα «ΕΡΓΑΝΗ» και το σύστημα «ηλεκτρονικής συνταγογράφησης» δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

Αντίθετα, η πλήρωση των ανωτέρω προϋποθέσεων πρέπει να ελέγχεται κατά περίπτωση για χρηματοδότηση έργων που αφορούν στο δεύτερο πυλώνα ασφάλισης (δηλαδή του συμπληρωματικού μηχανισμού ασφαλιστικής κάλυψης των εργαζομένων π.χ. Ταμεία Επαγγελματικής Ασφάλισης).

β) ιατροφαρμακευτική περίθαλψη: όταν τα δημόσια νοσοκομεία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος υγείας, βασίζονται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην αρχή της αλληλεγγύης, χρηματοδοτούνται άμεσα από τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και άλλους κρατικούς πόρους και παρέχουν δωρεάν τις υπηρεσίες τους με βάση την καθολική κάλυψη (ανάλογα με τα γενικά χαρακτηριστικά του συστήματος, οι συμμετοχές οι οποίες καλύπτουν ένα μικρό μόνο ποσοστό του πραγματικού κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας δεν δύνανται να επηρεάσουν τον χαρακτήρισμό της ως μη οικονομικής), δεν ενεργούν ως «επιχειρήσεις». Στις περιπτώσεις που υπάρχει αυτή η διάρθρωση, ακόμη και δραστηριότητες που θα μπορούσαν καθαυτές να χαρακτηριστούν ως οικονομικής φύσεως, αλλά ασκούνται αποκλειστικά με στόχο την παροχή μιας ακόμη μη οικονομικής υπηρεσίας, δεν είναι οικονομικής φύσεως.

Στην Ελλάδα οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται για το σύνολο των υγειονομικών σχηματισμών του Εθνικού Συστήματος Υγείας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας). Ως εκ τούτου, η χρηματοδότηση έργων που αφορούν στην ισότιμη παροχή υπηρεσιών υγείας σε κάθε πολίτη ανεξάρτητα από την οικονομική, κοινωνική και επαγγελματική του κατάσταση μέσω του Εθνικού Συστήματος Υγείας όπως π.χ. χρηματοδότηση υποδομών δημοσίων νοσοκομείων, χρηματοδότηση ηλεκτρονικής πλατφόρμας ΗΔΙΚΑ κ.λπ. δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Σε περιπτώσεις που νοσοκομεία και άλλοι πάροχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης παρέχουν τις υπηρεσίες τους έναντι αμοιβής, είτε άμεσα από τους ασθενείς είτε από τα ασφαλιστικά τους ταμεία, τότε υπάρχει κάποιος βαθμός ανταγωνισμού μεταξύ νοσοκομείων όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Στις περιπτώσεις αυτές, το γεγονός ότι μία υπηρεσία υγείας παρέχεται από δημόσιο νοσοκομείο δεν επαρκεί ώστε να χαρακτηριστεί η δραστηριότητα ως μη οικονομική. Σχετικές περιπτώσεις στην Ελλάδα αποτελούν η λειτουργία απογευματινών ιατρείων εντός των δημοσίων νοσοκομείων, η χρηματοδότηση ιδιωτικών μονάδων υγείας από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) κ.α.

Οι υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που παρέχονται από ανεξάρτητους ιατρούς και άλλους ιδιώτες ιατρούς έναντι αμοιβής για τις οποίες αναλαμβάνουν τους κινδύνους που συνεπάγεται η άσκηση της δραστηριότητας, πρέπει να θεωρηθούν ως οικονομική δραστηριότητα.

2.3 δραστηριότητες εκπαίδευσης και έρευνας: η δημόσια εκπαίδευση που οργανώνεται στο πλαίσιο του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος που χρηματοδοτείται και εποπτεύεται από το κράτος, όπως στην περίπτωση της Ελλάδας, μπορεί να θεωρηθεί ως μη οικονομική δραστηριότητα. Το Δικαστήριο απεφάνθη ότι το Δημόσιο «δημιουργώντας και διατηρώντας αυτό το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα το οποίο χρηματοδοτείται εν όλω ή εν μέρει από δημόσιους πόρους και όχι από τους σπουδαστές ή τους γονείς τους δεν αποβλέπει στην άσκηση αμειβόμενων δραστηριοτήτων, αλλά εκπληρώνει την αποστολή του έναντι των πολιτών του στον κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό τομέα». Η μη οικονομική φύση της δημόσιας εκπαίδευσης δεν επηρεάζεται κατά κανόνα από το γεγονός ότι, ενίοτε, οι σπουδαστές ή οι γονείς τους υποχρεούνται να καταβάλουν τέλη εγγραφής ή δίδακτρα, προκειμένου να συνεισφέρουν στις δαπάνες λειτουργίας του συστήματος. Οι οικονομικές αυτές συνεισφορές συχνά καλύπτουν μόνο τμήμα του πραγματικού κόστους της υπηρεσίας και ως εκ τούτου δεν μπορούν να θεωρηθούν ως αμοιβή για την παρεχόμενη υπηρεσία. Συνεπώς, δεν αλλοιώνουν τη μη

οικονομική φύση μιας γενικής υπηρεσίας παροχής εκπαίδευσης που χρηματοδοτείται κατά κύριο λόγο από κρατικούς πόρους. Οι εν λόγω αρχές μπορούν να εφαρμοστούν σε δημόσιες εκπαιδευτικές υπηρεσίες όπως η επαγγελματική κατάρτιση, η δημόσια και ιδιωτική πρωτοβάθμια εκπαίδευση και οι παιδικοί σταθμοί, δευτερεύουσες εκπαιδευτικές δραστηριότητες σε πανεπιστήμια και η παρεχόμενη στα πανεπιστήμια εκπαίδευση. Οι ίδιες αρχές μπορούν να εφαρμόζονται σε ορισμένες υπηρεσίες πολιτιστικού χαρακτήρα, όπως οι δημόσιες βιβλιοθήκες.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η χρηματοδότηση υποδομών και λειτουργίας δημοσίων σχολείων, δημοσίων πανεπιστημίων τους, δημοσίων παιδικών σταθμών, δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) κ.ο.κ. δεν συνιστά κρατική ενίσχυση.

Αντίθετα, όσες από τις προαναφερόμενες εκπαιδευτικές υπηρεσίες χρηματοδοτούνται κυρίως από γονείς ή σπουδαστές ή εμπορικά έσοδα (π.χ. η τριτοβάθμια εκπαίδευση που χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από σπουδαστές, καταβολή διδάκτρων για την κάλυψη του μεγαλύτερου μέρους του κόστους παροχής μεταπτυχιακής εκπαίδευσης) αποτελούν οικονομική δραστηριότητα και πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση αν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Περαιτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι ορισμένες δραστηριότητες των πανεπιστημίων και των ερευνητικών οργανισμών δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Πρόκειται για τις κύριες δραστηριότητές τους, και συγκεκριμένα:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων·
- την ανεξάρτητη έρευνα και ανάπτυξη για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση, συμπεριλαμβανομένης της ερευνητικής συνεργασίας και ανάπτυξης και
- τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας.

Οι δραστηριότητες μεταφοράς τεχνολογίας (παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, δημιουργία τεχνολογικών ή άλλες μορφές διαχείρισης της γνώσης από τον ερευνητικό οργανισμό) δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, αν γίνονται σε εσωτερικό επίπεδο (όταν δηλ. η διαχείριση της γνώσης ερευνητικού οργανισμού γίνεται από τμήμα ή θυγατρική του ερευνητικού οργανισμού ή από κοινού με άλλους ερευνητικούς οργανισμούς. Η ανάθεση της παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών σε τρίτους μέσω προκήρυξης διαγωνισμών δεν θίγει τον «εσωτερικό» χαρακτήρα τέτοιων δραστηριοτήτων) και όλα τα έσοδα επανεπενδύονται στις πρωτογενείς δραστηριότητες των εν λόγω ερευνητικών οργανισμών. Συνεπώς η χρηματοδότηση των δράσεων έρευνας των φορέων αυτών πρέπει να εξετάζεται κατά περίπτωση για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

2.4 Υποδομές: Η δημόσια χρηματοδότηση υποδομών που δεν προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορικής εκμετάλλευσης εξαιρείται κατ' αρχήν από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Αυτό αφορά, για παράδειγμα, γενικές υποδομές, όπως δημόσιοι δρόμοι, γέφυρες ή κανάλια, τα οποία είναι διαθέσιμα για δημόσια χρήση, χωρίς καμία αντιπαροχή. Το ίδιο ισχύει και για τις υποδομές που προορίζονται για δραστηριότητες που το κράτος εκτελεί κανονικά κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας (για παράδειγμα, υποδομές που σχετίζονται με τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας στα αεροδρόμια, φάροι και λοιπός εξοπλισμός για τις ανάγκες της γενικής ναυσιπλοΐας, υποδομές που σχετίζονται με τις αστυνομικές και τελωνειακές αρχές).

π.χ. δρόμοι χωρίς διόδους, πάρκα χωρίς εισοδο και άλλη δραστηριότητα, φυλακές, κτίρια τελωνείων κ.α.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ: Σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες. Όταν είναι δυνατόν να διαχωριστούν τα έξοδα και τα έσοδα που

αντιστοιχούν στις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων ισχύουν μόνο όσον αφορά την κρατική ενίσχυση που χορηγείται πέραν του ποσού που καλύπτει τις δαπάνες των μη οικονομικών δραστηριοτήτων. Εάν, σε περίπτωση μικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της.

3. Αφού αποσαφηνιστεί εάν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση» που ασκεί «οικονομική δραστηριότητα», πρέπει να εξετάζεται η πιθανή **ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης**. Η Συνθήκη δεν δίνει έναν ορισμό της έννοιας της Κρατικής Ενίσχυσης. Τα επιμέρους συστατικά στοιχεία της έννοιας της Κρατικής Ενίσχυσης που προκύπτουν από το άρθρο 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ είναι τα εξής:

3.α οικονομικό πλεονέκτημα: είναι το όφελος του δικαιούχου της ενίσχυσης, που δεν θα το ελάμβανε υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, του προσφέρεται είτε δωρεάν είτε με τιμή κατώτερη της αγοράίας και συνεπάγεται την ελάφρυνση του κόστους του δικαιούχου. Μπορεί να λάβει διάφορες μορφές και δεν περιορίζεται στις επιχορηγήσεις ή στις επιδοτήσεις (π.χ. φορολογικές απαλλαγές και ελαφρύνσεις, απαλλαγές ή εκπτώσεις από ασφαλιστικές εισφορές, εγγυήσεις δανείων με ευνοϊκούς όρους, κρατικές συμμετοχές στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, ιδιωτικοποιήσεις με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, διαγραφή ή ταχεία απόσβεση χρεών, πώληση ή εκμίσθωση δημόσιας έκτασης σε τιμές κατώτερες της αγοράς, παροχή από το κράτος ειδών ή υπηρεσιών σε τιμές κατώτερες της αγοράς κ.λπ.)

3.β προνομιακή μεταχείριση (αυτού που λαμβάνει το πλεονέκτημα): Υφίσταται όταν συντρέχουν:

- επιλεκτικός χαρακτήρας του μέτρου (όταν το μέτρο αφορά σε συγκεκριμένους φορείς και δεν είναι γενικού χαρακτήρα): ο δικαιούχος της ενίσχυσης βρίσκεται σε ευνοϊκότερη θέση από τους ανταγωνιστές του και εκείνοι αποκλείονται από την προνομιακή μεταχείριση
- αφορά επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής (υπό την ευρεία ερμηνεία της έννοιας «επιχείρηση»)

3.γ χρηματοδότηση από το κράτος & με κρατικούς πόρους (σωρευτική προϋπόθεση): το μέτρο πρέπει σωρευτικά και να χρηματοδοτείται με χρήματα του Κράτους και να είναι καταλογιστέο στο Κράτος.

Ως κρατικοί πόροι νοούνται όλα τα χρηματικά μέσα που βρίσκονται υπό δημόσιο έλεγχο και το κράτος αποφασίζει για τη διάθεσή τους, όπως π.χ. οι πόροι τοπικών ή περιφερειακών φορέων, οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων, όταν χρησιμοποιούνται από κοινού με εθνικούς πόρους (συγχρηματοδότηση), οι πόροι δημοσίων ή ιδιωτικών οργανισμών που έχουν οριστεί για να διαχειρίζονται την ενίσχυση, οι πόροι των δημοσίων επιχειρήσεων. Και η φοροαπαλλαγή συνιστά χρηματοδότηση του μέτρου με εθνικούς πόρους.

Η χρησιμοποίηση των κρατικών πόρων είναι καταλογιστέα στο Κράτος είτε όταν γίνεται απευθείας από το Κράτος, είτε όταν η δυνατότητα επιρροής του Κράτους είναι τόσο ισχυρή, ώστε ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση να μην διαθέτει αυτονομία βούλησης. Ενδεικτικά κριτήρια:

- η ένταξη του φορέα στις δομές της δημόσιας διοίκησης
- η φύση των δραστηριοτήτων του
- το νομικό καθεστώς του

- ο βαθμός εποπτείας της διοίκησης

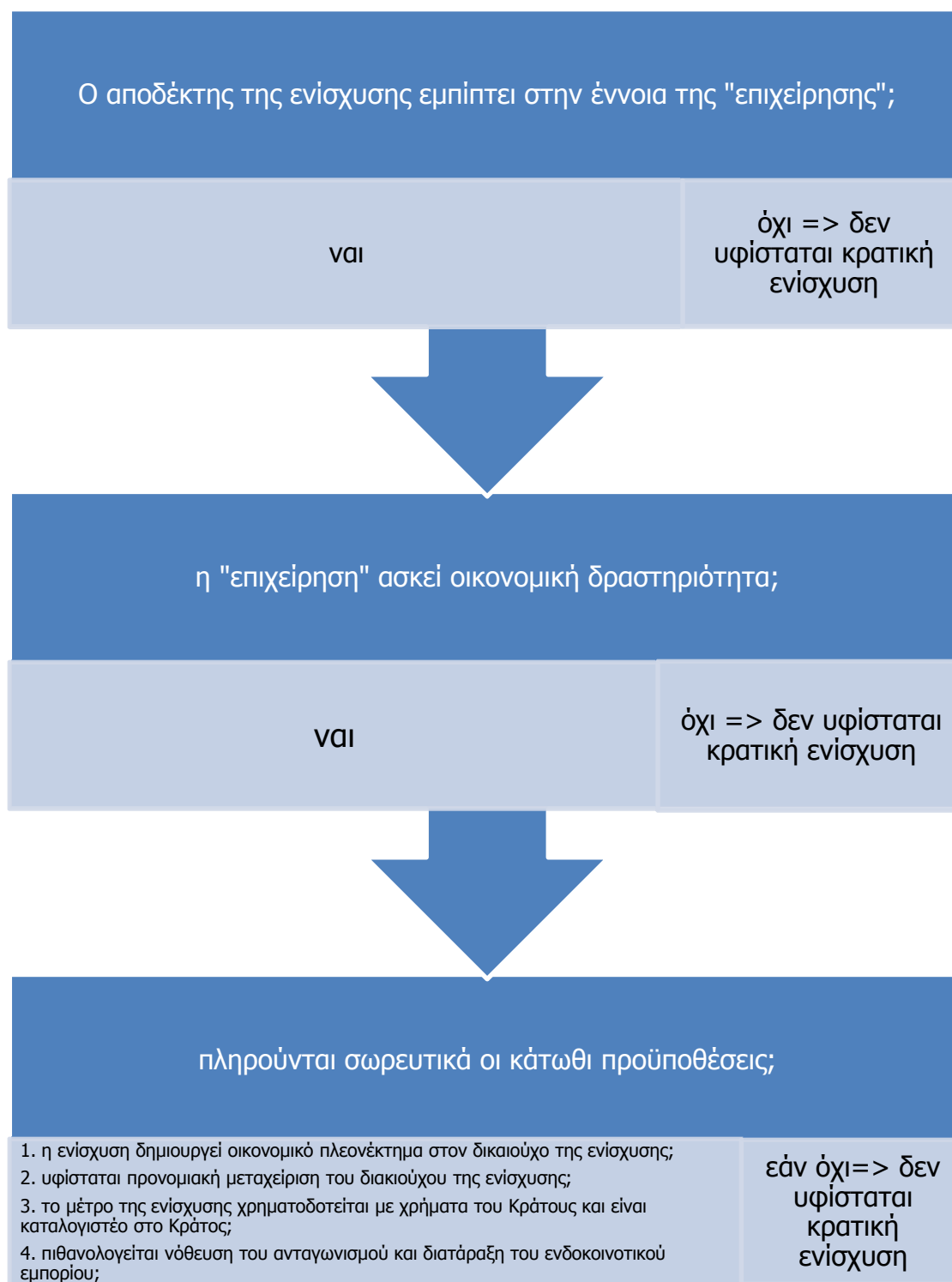
Κατόπιν των ανωτέρω, σε περιπτώσεις χρηματοδότησης από τα ΕΔΕΤ, το κριτήριο πληρείται πάντα.

3.δ πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού & διατάραξη του ενδοκοινοτικού εμπορίου: πρόκειται για δύο διαφορετικά κριτήρια, που όμως πρέπει να συντρέχουν ταυτόχρονα. Αφορούν την κοινοτική αγορά και αρκεί μόνο η απειλή επέλευσής τους.

- Πιθανότητα διατάραξης του ενδοκοινοτικού εμπορίου ενδέχεται να υφίσταται ακόμη και για μικρά ποσά ενίσχυσης (δεν υπάρχει όριο κάτω από το οποίο να μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν υφίσταται διατάραξη), ανεξάρτητα από τον τοπικό ή περιφερειακό χαρακτήρα μιας δραστηριότητας. Ενίσχυση που χορηγείται σε πολλές επιχειρήσεις μπορεί, ακόμη και εάν τα μεμονωμένα ποσά είναι μικρά, να διαταράξει το ενδοκοινοτικό εμπόριο.
- Νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού υφίσταται όταν ένα μέτρο ενίσχυσης είναι ικανό να βελτιώσει την ανταγωνιστική θέση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε σχέση με άλλες επιχειρήσεις με τις οποίες ανταγωνίζεται. Έχει κριθεί ότι οι λειτουργικές ενισχύσεις πάντα νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

Εάν τα ανωτέρω στοιχεία της έννοιας της κρατικής ενίσχυσης συντρέχουν σωρευτικά τότε μια Πράξη θεωρείται **ΚΡΑΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ**.

Τα σημεία **1-3** παραπάνω συνοψίζονται στο παρακάτω διάγραμμα:

4. Για να **είναι η κρατική ενίσχυση συμβατή** με τους κανόνες της ΕΕ θα πρέπει είτε να συμμορφώνεται με κάποιον από τους κανόνες απαλλαγής είτε να εγκριθεί απευθείας από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΕ μετά από κοινοποίηση.

Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)

Μία ιδιαίτερη περίπτωση είναι η χορήγηση κρατικής ενίσχυσης σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

Οι ΥΓΟΣ είναι υπηρεσίες οικονομικής φύσης που εξυπηρετούν σκοπούς γενικού συμφέροντος και για το λόγο αυτό το Κράτος ή η Ε.Ε. τους έχουν επιβάλλει συγκεκριμένες υποχρεώσεις δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ) όπως κάλυψη όλης της εθνικής επικράτειας, συνεχής παροχή, σταθερή ποιότητα, ίδιες τιμές κ.λπ. ήτοι υποχρεώσεις τις οποίες οι επιχειρήσεις δεν θα αναλάμβαναν στην ίδια έκταση ή με τους αυτούς όρους, αν ελάμβαναν αποκλειστικά υπόψη τα δικά τους εμπορικά συμφέροντα.

Το γενικό οικονομικό συμφέρον πρέπει να προσδιορίζεται με συγκεκριμένα, ειδικά χαρακτηριστικά και να μη συνδέεται με συγκεκριμένες ανάγκες ορισμένων χρηστών ή οικονομικών φορέων (π.χ. αδιάκοπη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας επί του συνόλου του εδάφους ή μέρους αυτού, εκμετάλλευση μη προσοδοφόρων αεροπορικών γραμμών, δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, υπηρεσία πρυμνοδετήσεως (λόγοι ασφαλείας του λιμένα), συντήρηση μιας σημαντικής πλωτής οδού, διαρκής εξασφάλιση της απλής και επείγουσας μεταφοράς ασθενών ή τραυματιών κ.λπ.)

Η ιδιαίτερη φύση των ΥΓΟΣ προκύπτει από τη φύση της παρεχόμενης υπηρεσίας (π.χ. ασφάλεια πλοήγησης, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεπικοινωνίες, υδροδότηση) και από τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την παροχή της (κάλυψη όλης της εθνικής επικράτειας, συνεχής παροχή, σταθερή ποιότητα, ίδιες τιμές). Αυτές οι υποχρεώσεις που συνδέονται με την παροχή ΥΓΟΣ την καθιστούν μη κερδοφόρα για τις επιχειρήσεις. Συνέπεια αυτού οι επιχειρήσεις δεν ενδιαφέρονται να παράσχουν την ΥΓΟΣ οικειοθελώς (θα μπορούσαν να την παράσχουν με διαφορετικούς όρους ποιότητας, ασφάλειας, τιμής, ίσης μεταχείρισης ή καθολικής πρόσβασης, αν λάμβαναν υπόψη τα δικά τους εμπορικά συμφέροντα) και το Κράτος παρεμβαίνει για να τους επιτρέψει να την παράσχουν τηρώντας τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την παροχή της, χορηγώντας τους αντιστάθμιση.

Η ανωτέρω παροχή αντιστάθμισης μέσω κρατικής χρηματοδότησης για την παροχή των ΥΓΟΣ δεν πρέπει να υποκρύπτει κρατική ενίσχυση που νοθεύει τον ανταγωνισμό (107§1 ΣΛΕΕ).

Η παροχή αντιστάθμισης ΥΓΟΣ δεν υποκρύπτει κρατική ενίσχυση εφόσον πληρούνται 4 προϋποθέσεις που τέθηκαν στην υπόθεση Altmark (2003):

Ορισμός, ανάθεση ΥΓΟΣ 1) η επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη (από το Κράτος) με την εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής ΥΓΟΣ – ΥΔΥ, υποχρέωση που πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη (*ο ορισμός ελέγχεται από την Επιτροπή και το ΔΕΚ για «πρόδηλο σφάλμα»*)

Υπολογισμός αντιστάθμισης 2) βασικές **παράμετροι** βάσει των οποίων υπολογίζεται η **αντιστάθμιση** πρέπει να έχουν προσδιορισθεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια

3) **αντιστάθμιση – η απολύτως αναγκαία** για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους ΥΓΟΣ (έσοδα + εύλογο κέρδος)

4) **ποσό αντιστάθμισης**

Διαδικασία ανάθεσης ΥΓΟΣ - διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης → τιμή αγοράς
- λοιπές περιπτώσεις → δαπάνες τυπικής μέσης επιχείρησης.

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
ΚΑΙ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

**ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΠΥΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
(ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ)**

**ΑΘΗΝΑ
Ιανουάριος 2015**

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	2
1. ΓΕΝΙΚΑ.....	3
1.1. Ισχύουσα οργανωτική διάρθρωση.....	3
1.2. Η δασική πολιτική μέχρι σήμερα.....	6
2. ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	7
2.1. Αίτια δασικών πυρκαγιών.....	10
2.2. Εμπλεκόμενοι φορείς.....	11
3. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ.....	13
3.1. Στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας.....	13
3.2. Έργα Υποδομής - Δράσεις.....	14
3.3. Σχέδια Αντιπυρικής Προστασίας.....	16
3.4. Απαιτούμενα έργα υποδομής – πρόληψης των δασικών πυρκαγιών στο σύνολο των Δασικών Υπηρεσιών της Χώρας την επόμενη εξαετία 2014 έως 2020.....	19

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Υ.Π.Ε.Κ.Α.) έχει ως αποστολή τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό της χώρας και την προώθηση της ανάπτυξης στους τομείς της ενέργειας και των ορυκτών πρώτων υλών, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Για την επίτευξη της αποστολής του, το Υπουργείο, έχοντας επιτελικό και συντονιστικό ρόλο, σχεδιάζει και προωθεί, εκτός των άλλων, τη χάραξη εθνικής δασικής πολιτικής στο πλαίσιο των πολλαπλών λειτουργιών των δασικών οικοσυστημάτων (άρθρο 1 του π.δ. 100/2014, Α'167, όπως ισχύει).

Η Δασική Υπηρεσία είναι ο κύριος φορέας σχεδιασμού, εισήγησης και άσκησης της δασικής πολιτικής, της διαχείρισης, ανάπτυξης και προστασίας των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων αλλά και ο υπεύθυνος φορέας δασοτεχνικής και δασοπολιτικής εποπτείας και επιτήρησης των μη δημοσίων δασών και του εν γένει δασικού περιβάλλοντος.

Η Κεντρική Δασική Υπηρεσία, διοικητικά εκφράζεται με τη Γενική Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος, η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία του Υ.Π.Ε.Κ.Α. (άρθρο 12 του π.δ. 100/2014, Α'167, όπως ισχύει). Σε αποκεντρωμένο επίπεδο, η αρμοδιότητα της άσκησης και υλοποίησης της δασικής πολιτικής, ανήκει στις Δασικές Υπηρεσίες των επτά (7) Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, σε επιταγή του νόμου 3852/10 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»).

Χάρτης Ι: Οι 13 Περιφέρειες της Χώρας

Τα χρώματα αντιστοιχούν στις 13 αιρετές Περιφέρειες, οι οποίες συγκροτούν τις 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, ως εξής :

1. Μακεδονίας - Θράκης
2. Ηπείρου - Δ. Μακεδονίας
3. Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδα
4. Πελοποννήσου – Δ. Ελλάδα και Ιονίου
5. Αττικής
6. Κρήτης
7. Αιγαίου

Με μαύρη γραμμή χωρίζονται οι Περιφερειακές Ενότητες και με λευκή οι Δήμοι

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. *Ισχύουσα οργανωτική διάρθρωση*

Με το π.δ. 189/2010 (Α' 221), η αρμοδιότητα της δασικής πολιτικής, σε επίπεδο σχεδιασμού και χάραξης αυτής, μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Με το π.δ. 100/2014 (Α' 167) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», ορίζεται ότι η Γενική Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος υπάγεται στη Γενική Γραμματεία του Υ.Π.Ε.Κ.Α. και οι στρατηγικοί σκοποί της είναι ιδίως:

α) Ο προγραμματισμός δράσεων και η διασφάλιση χρηματοδοτικών μέσων για την εφαρμογή της δασικής πολιτικής,

β) Η προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και της δημόσιας περιουσίας από κάθε κίνδυνο και απειλή,

γ) Η προστασία του Αγροτικού Περιβάλλοντος και της δημόσιας αγροτικής περιουσίας,

δ) Η προστασία της δασικής βιοποικιλότητας των ειδών, των οικοσυστημάτων και του τοπίου,

ε) Η αειφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας,

στ) Η λήψη μέτρων για τη διαχείριση της άγριας πανίδας και την άσκηση της πολιτικής σε θέματα θήρας,

ζ) Ο συντονισμός και η παροχή οδηγιών για την υλοποίηση έργων και εργασιών υποδομής για την ανάπτυξη, την προστασία και τη αειφορική διαχείριση των δασών,

η) Η υλοποίηση πολιτικών για την αναδάσωση καμένων και την αποκατάσταση υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων,

θ) Η λήψη των κατάλληλων μέτρων για την προσαρμογή των δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή και το μετριασμό των επιπτώσεων αυτής,

ι) Η εξασφάλιση της άρτιας εκτέλεσης και εφαρμογής των κατευθύνσεων και οδηγιών και γενικότερα της δασικής πολιτικής που σχεδιάζεται από την Κεντρική Υπηρεσία, αλλά και της εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων και μελετών και της άρτιας εκτέλεσης των δασοτεχνικών έργων από τις Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Οι στόχοι αυτής της σύγχρονης δασικής πολιτικής είναι η προστασία και η ανάπτυξη των δασών, η μεγιστοποίηση των διαφόρων λειτουργιών του δάσους και η διεύρυνση της

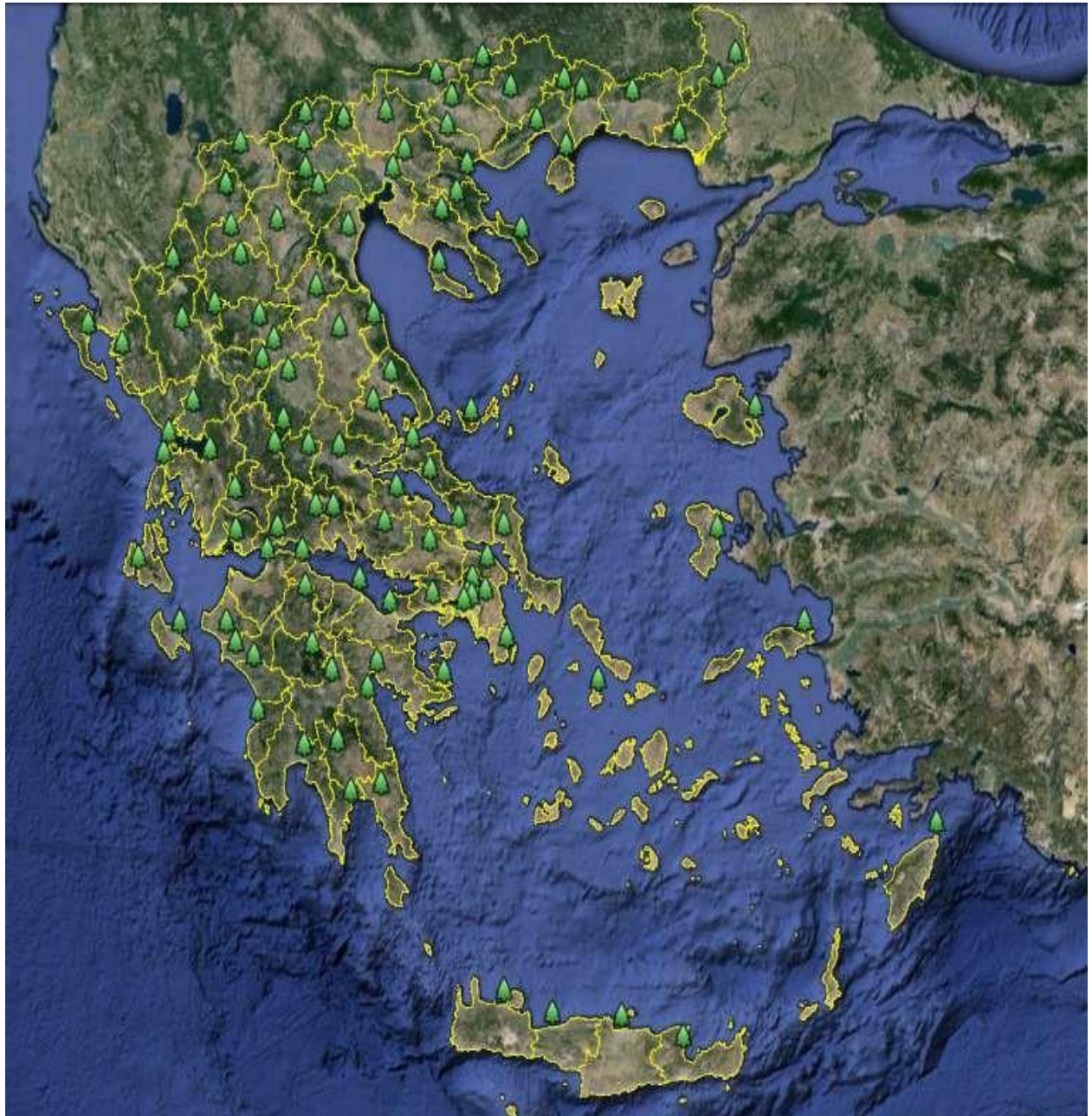
έννοιας «αειφορική διαχείριση» ώστε να περιλάβει και τις άλλες πέραν της ξυλοπαραγωγής προσφορές και λειτουργίες των δασών και κυρίως να αναδειχτεί ο αδιαμφισβήτητος κοινωνικός και οικονομικός ρόλος των δασών.

Σε αποκεντρωμένο επίπεδο, η αρμοδιότητα της άσκησης και υλοποίησης της δασικής πολιτικής, μεταφέρθηκε στις επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, σε επιταγή του νόμου 3852/10 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Αποτέλεσμα αυτής της υπαγωγής, ήταν η έκδοση των σχετικών Προεδρικών Διαταγμάτων και συγκεκριμένα των 142/2010 (Α' 235), 135/2010 (Α' 228), 138/2010 (Α' 231), 141/2010 (Α' 234), 136/2010 (Α' 229), 143/2010 (Α' 236) και 139/2010 (Α' 232), όπως ισχύουν. Ο Γενικός Γραμματέας της κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι ο εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής στη χωρική έκταση της, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος, επομένως και για την υλοποίηση της δασικής πολιτικής. Έτσι συστάθηκε σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση μία (1) Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων, η οποία διαρθρώνεται ως ακολούθως (σε ότι αφορά τις Δασικές υπηρεσίες, σύμφωνα και με τις διατάξεις του π.δ. 1213/81, Α' 300, όπως ισχύει) :

- **Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών**, με χωρική αρμοδιότητα σε όλη την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, επομένως σύνολο υπηρεσιών επτά (7),
- **Διευθύνσεις Αναδασώσεων**, με χωρική αρμοδιότητα στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις Αττικής και Μακεδονίας – Θράκης, επομένως σύνολο υπηρεσιών τρεις (3),
- **Διευθύνσεις Δασών άνευ Δασαρχείων**, με χωρική αρμοδιότητα συγκεκριμένους νομούς (περιφερειακές ενότητες), επομένως σύνολο υπηρεσιών είκοσι τρεις (23),
- **Διευθύνσεις Δασών μετά Δασαρχείων**, με χωρική αρμοδιότητα τους υπόλοιπους νομούς (περιφερειακές ενότητες), επομένως σύνολο υπηρεσιών τριάντα μία (31),
- **Δασαρχεία (επιπέδου Διεύθυνσης)**, με χωρική αρμοδιότητα αυτή των Επαρχείων, επομένως σύνολο υπηρεσιών ογδόντα (80). Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το π.δ. 135/10 (Α' 228) συστάθηκε το Δασαρχείο Υμηττού, που όμως ουδέποτε μέχρι σήμερα στελεχώθηκε για να λειτουργήσει (επομένως σύνολο υπηρεσιών 81).
- **Δασονομεία (επιπέδου γραφείων) και Δασοφυλάκεια**, ως περαιτέρω αποκεντρωμένες μονάδες, με βάση τα ιδιαίτερα διαχειριστικά και ξυλοπαραγωγικά χαρακτηριστικά των δασικών οικοσυστημάτων, την προσβασιμότητά τους (λόγω

του ορεινού ανάγλυφου ή της νησιώτικης φυσιογνωμίας) και λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Χάρτης II: Όρια περιοχών ευθύνης δασικών υπηρεσιών και έδρες τους

Υπόμνημα: Ενδεικτική Θέση
Έδρας Δασαρχείου – Δ/σης Δασών άνευ Δασαρχείου

Όρια περιοχής
Ευθύνης Δασαρχείου – Δ/σης Δασών άνευ Δασαρχείου

1.2. Η δασική πολιτική μέχρι σήμερα

Η δασική πολιτική που ασκήθηκε στη χώρα μας μέχρι σήμερα, είχε σαν βασικούς άξονες την οικονομική εκμετάλλευση των δασών για κάλυψη των αναγκών σε δασικά προϊόντα με ταυτόχρονη απασχόληση του εργατικού δυναμικού των δασόβιων και παραδασόβιων πληθυσμών, την προστασία των εδαφών και των υποδομών από τα έντονα χειμαρρικά φαινόμενα, την προστασία και ιδιαίτερη διαχείριση των περιοχών με μοναδικά χαρακτηριστικά όπως οι Εθνικοί Δρυμοί, τα αισθητικά δάση, κτλ, την πυροπροστασία των δασών, την προστασία και διαχείριση της άγριας πανίδας και τέλος την προστασία της δημόσιας περιουσίας δεδομένης της έλλειψης εθνικού κτηματολογίου – αναρτημένων και κυρωμένων δασικών χαρτών - δασολογίου και του πολύπλοκου θεσμικού πλαισίου που διέπει τα ζητήματα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των δασών στη χώρα μας.

Οι παραπάνω στόχοι για όσο χρονικό διάστημα η χρηματοδότηση της δασοπονίας ήταν ικανοποιητική επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό. Τέθηκε σε εκμετάλλευση το σύνολο σχεδόν των παραγωγικών δασών της χώρας μας, διανοίχτηκε δασικό οδικό δίκτυο, αυξήθηκε η παραγωγή δασικών προϊόντων που βοήθησε στην ίδρυση και λειτουργία βιοτεχνιών και βιομηχανιών κατεργασίας ξύλου, έγιναν σημαντικές επεμβάσεις με φράγματα και αναδασωτικά έργα για την αντιμετώπιση του χειμαρρικού προβλήματος της χώρας και αναδασώθηκαν σημαντικά δασικά εδάφη. Οι δραστηριότητες αυτές έδωσαν σημαντική απασχόληση στον παραδασόβιο πληθυσμό, ενίσχυσαν την τοπική οικονομία, μείωσαν τις εισαγωγές προϊόντων ξύλου και ανακούφισαν έτσι την εθνική οικονομία.

Αξιόλογες υποδομές έγιναν επίσης στον τομέα της προστασίας των δασών από τις πυρκαγιές όπως διάνοιξη αντιπυρικών δασικών δρόμων και βελτίωση του υπάρχοντος δασικού οδικού δικτύου, διάνοιξη και συντήρηση αντιπυρικών ζωνών, πυροφυλάκια, υδατοδεξαμενές κτλ.

Δεν αντιμετωπίστηκε όμως στο σύνολό του το πρόβλημα της αποτελεσματικής δασοπροστασίας σε ότι αφορά τόσο τις καταπατήσεις και τις παράνομες επεμβάσεις στα δάση και στις εν γένει δασικές εκτάσεις όσο και το πρόβλημα της διαχρονικής εξασφάλισης των πηγών χρηματοδότησης συντήρησης, βελτίωσης και επέκτασης του υφιστάμενου δικτύου δασικών δρόμων και αντιπυρικών ζωνών. Σημαντικές δασικές εκτάσεις άλλαξαν μορφή, εκχερσώθηκαν και οικοδομήθηκαν. Άλλες επίσης

εκχερσώθηκαν για ανάπτυξη ή επέκταση γεωργικών καλλιεργειών. Η έλλειψη δασικών χαρτών, εθνικού κτηματολογίου και δασολογίου βοήθησε την κατάσταση αυτή. Σε ότι αφορά τις πηγές χρηματοδότησης των έργων και δράσεων πρόληψης, γίνεται προσπάθεια κάθε έτος για οποιαδήποτε δυνατότητα εξεύρεσής τους, όπως Τακτικός Προϋπολογισμός, Δημόσιες Επενδύσεις, Πράσινο Ταμείο και συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

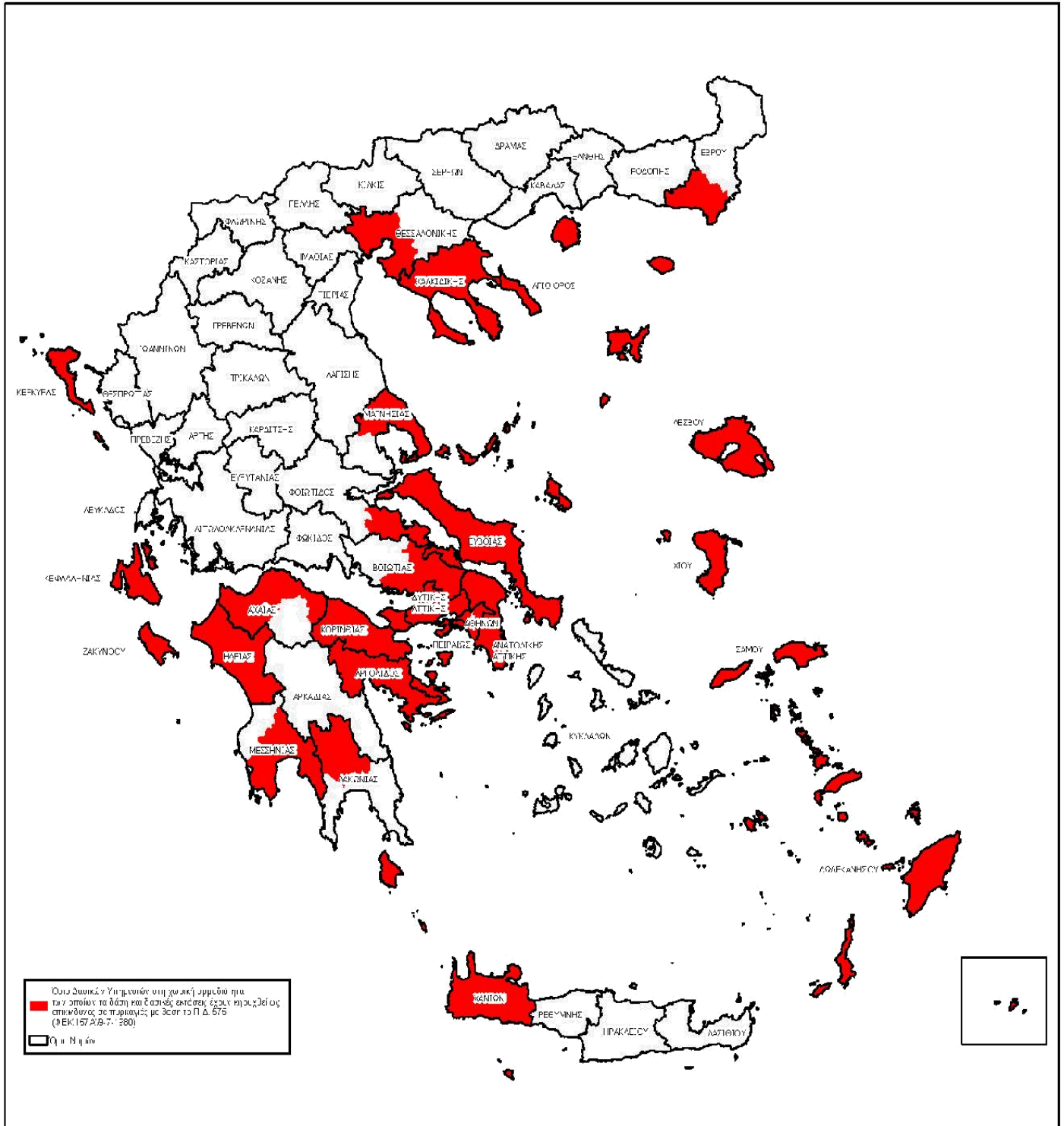
2. ΟΙ ΔΑΣΙΚΕΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι δασικές πυρκαγιές στα Μεσογειακά οικοσυστήματα αποτελούν ένα φυσικό φαινόμενο που συντελεί στη φυσική ισορροπία και την αναγέννησή τους. Τα οικοσυστήματα αυτά είναι σε μεγάλο βαθμό προσαρμοσμένα στη φωτιά, με αποτέλεσμα να έχουν συνήθως τη δυνατότητα να αναγεννηθούν άμεσα και αποτελεσματικά μετά από αυτή. Κατά μέσο όρο ένα Μεσογειακού τύπου δάσος καίγεται από πυρκαγιά από φυσικά αίτια κάθε 50 έως 100 χρόνια. Όμως στη σύγχρονη Ελλάδα, τα φυσικά αίτια ευθύνονται μόνο για το 5% περίπου των δασικών πυρκαγιών. Το υπόλοιπο 95% οφείλεται στην ανθρώπινη δραστηριότητα και έχει σαν συνέπεια τη διατάραξη του φυσικού ρόλου των πυρκαγιών με την αύξηση της συχνότητάς τους και την εξάντληση της φυσικής ικανότητας των οικοσυστημάτων να ανταποκρίνονται στις προκλήσεις της μεταπυρικής αναγέννησης. Το αποτέλεσμα είναι πως οι πυρκαγιές αποτελούν πλέον την πιο σοβαρή απειλή των Ελληνικών Μεσογειακών δασών παρά την εξέλιξη των μηχανικών μέσων πυρόσβεσης και τη δημιουργία περισσότερων πυροσβεστικών υπηρεσιών με πολλά εναέρια μέσα. Ήδη σε πολλές περιοχές με τυπικά Μεσογειακά δασικά οικοσυστήματα όπως στην Αττική παρουσιάζεται σημαντική υποβάθμιση των δασών σε σχέση με τρεις ή τέσσερις δεκαετίες πριν. Ακόμη και μη-Μεσογειακά δάση στα υψηλά βουνά τις χώρες έχουν αρχίσει και αντιμετωπίζουν έντονο πρόβλημα πυρκαγιών που ίσως είναι σημαντικότερο καθώς εκεί η φυσική αποκατάσταση είναι δυσκολότερη και η πιθανότητα μεγάλης διάβρωσης και ερημοποίησης υψηλότερη.

Οι ιδιαίτερα επικίνδυνες περιοχές της Χώρας για την εκδήλωση πυρκαγιών σε δάση και δασικές εκτάσεις αναφέρονται στο π.δ. 575/1980 (Α' 157) και ταξινομούνται ως περιοχές υψηλού κινδύνου για εκδήλωση πυρκαγιάς (Χάρτης III). Όλες οι υπόλοιπες περιοχές της Χώρας ταξινομούνται ως περιοχές μέσου κινδύνου (γράφημα I). Η

ταξινόμηση αυτή γίνεται για τις ανάγκες της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013.

Χάρτης III: Περιοχές δασών και δασικών εκτάσεων ευαίσθητων σε πυρκαγιές που έχουν κηρυχθεί ως επικίνδυνες με το Π.Δ. 575/80.

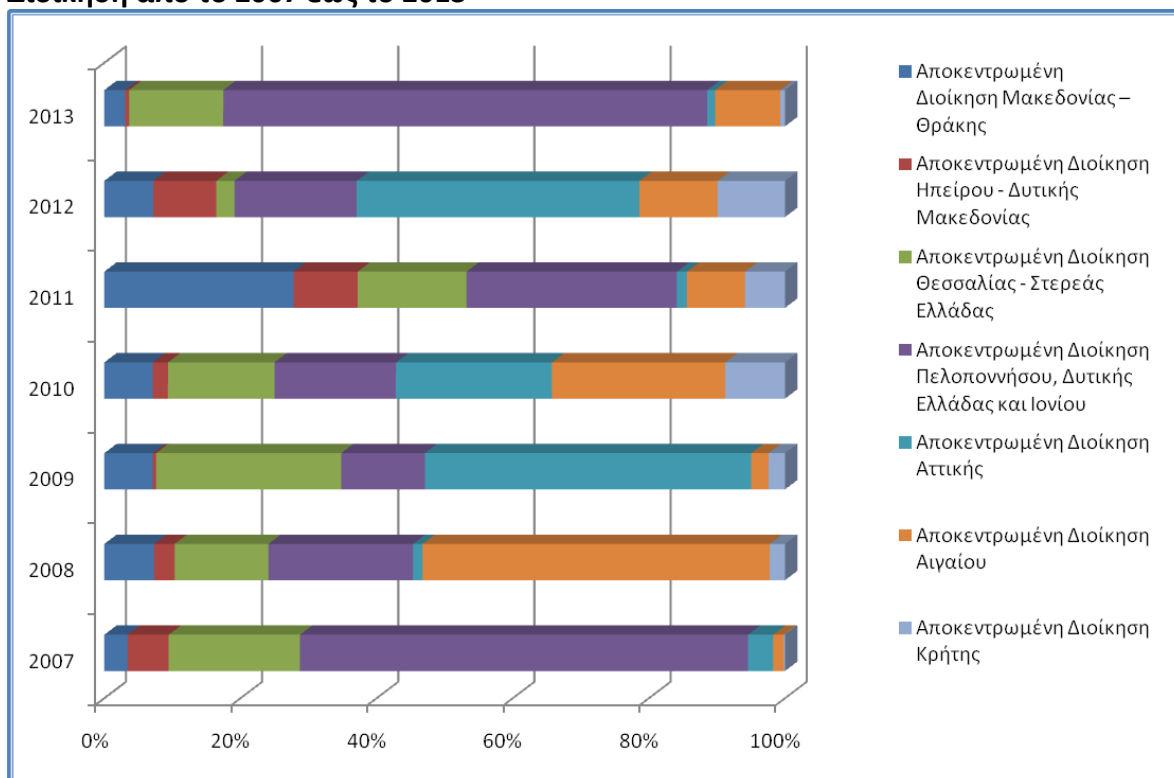

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 575 (ΦΕΚ 157Α/9-7-1980)
 "Περί κηρύξεως ιδιαίτερως ευαίσθητων εις πυρκαγιάς περιοχών δασών και δασικών εκτάσεων ως επικινδύνων."

Κηρύσσονται, κατά το άρθρον 25 του Ν.998/79 ως επικίνδυναι περιοχαί δασών και δασικών εκτάσεων της Χώρας αι ερπίπτουσαι εις την τοπικήν αρμοδιότητα των ως έπειτα δασικών υπηρεσιών:

- α) Διευθύνσεις Δασών Κεφαλληνίας, Ζακύνθου, Κερκυρας, Λέσβου, Σάμου, Χανίων και Χίου.
- β) Δασαρχεία Αλεξανδρουπόλεως, Αρναίας, Παλυγύρου, Κασσάνδρας, Θάσου, Θεσσαλονίκης, Σκοπέλου, Βόλου, Αταλάντης, Ισθμίας, Λιμνης, Χαλκίδος, Θηβών, Πάρνηθος, Πεντέλης, Καπανδριτίου, Λαυρίου, Αιγάλεω, Παιραιώς, Ρόδου, Κω, Μεγάρων, Πόρου, Κορινθίου, Ξυλοκάστρου, Αγίου, Πατρών, Αμαλιάδος, Πύργου, Ολυμπίας, Καλαμάρας, Σπάρτης και Κρανιδίου.

Γράφημα Ι: Το σύνολο της καμένης δασικής έκτασης σε ha ανά Αποκεντρωμένη Διοίκηση από το 2007 έως το 2013

Στο ανωτέρω ραβδόγραμμα απεικονίζεται γραφικά το σύνολο της καμένης δασικής έκτασης σε ha, ποσοστιαία και ανά έτος, για κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση από το 2007 μέχρι το 2013.

Εξάλλου, σύμφωνα με την Ε(93) 1619 Τελικό/24.6.1993 Απόφαση της Ε.Ε. που ελήφθη στα πλαίσια εφαρμογής της παρ.2 και 5 του άρθρου 2 του Καν. 2158/1992 «για την πυροπροστασία των κοινοτικών δασών», το σύνολο της Εθνικής επικράτειας είχε ταξινομηθεί σε ζώνη υψηλού κινδύνου.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω, προκύπτει εύλογα η ανάγκη οι αποκεντρωμένες Δασικές Υπηρεσίες της χώρας, σαν οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες για την προστασία, διαχείριση και ανάπτυξη των δασικών οικοσυστημάτων, καθώς και όλοι οι άλλοι εμπλεκόμενοι με τη δασοπροστασία φορείς, να πρέπει να μεγιστοποιήσουν τις προσπάθειες, κυρίως στις αναγκαίες υποδομές και μέσα πρόληψης, ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω καταστροφή των ελληνικών δασών. Αυτό ευνόητα και πιο συγκεκριμένα, αφορά όλες τις φάσεις της διαχείρισης των πυρκαγιών δηλαδή την πρόληψη, την καταστολή και την αντιμετώπισή τους. Με δεδομένο μάλιστα ότι είναι ευκολότερο και οικονομικά αποδοτικότερο να προλαμβάνεται η εκδήλωση μιας πυρκαγιάς από το να κινητοποιούνται επίγειες και εναέριας δυνάμεις για να δώσουν μάχη κατάσβεσης, είναι

απαραίτητο να δοθεί η μέγιστη δυνατή έμφαση στην αποτελεσματική πρόληψη των πυρκαγιών.

2.1. Αίτια δασικών πυρκαγιών

Η αποτελεσματική πρόληψη των δασικών πυρκαγιών προϋποθέτει καλή γνώση και κατανόηση των αιτίων που τις προκαλούν. Τα αίτια χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, τα φυσικά και τα ανθρωπογενή. Πιο συγκεκριμένα:

α. Φυσικά: κεραυνός, έκρηξη ηφαιστείου, σπίθες από πτώση βράχων και αυτανάφλεξη

β. Ανθρωπογενή που διακρίνονται σε:

- Ατυχήματα

- Βιομηχανικά ατυχήματα
- Τροχαία και αεροπορικά ατυχήματα
- Βλάβες γεωργικών μηχανημάτων, κλπ.

- Αμέλειες

- Απόρριψη αναμμένων τσιγάρων και άναμμα φωτιάς στο δάσος.
- Διάφορες γεωργικές δραστηριότητες και κυρίως η καύση ξερών χόρτων (καλαμιά). Το φαινόμενο αυτό ήταν πολύ εντονότερο κατά το παρελθόν με τάση μείωσης τα τελευταία χρόνια.
- Απόρριψη σκουπιδιών στο δάσος. Δεν πρέπει να τοποθετούνται ή να εγκαταλείπονται εύφλεκτες ύλες, άχρηστα είδη και απορρίμματα μέσα σε δάση ή δασικές εκτάσεις.
- Καύση σκουπιδιών και η ύπαρξη ανεξέλεγκτων χωματερών (αμέλεια). Διάφορες δραστηριότητες σε εξοχικές κατοικίες.
- Κάπνισμα μελισσών.
- Πεδία βολής του στρατού.
- Βραχυκυκλώματα του δικτύου της ΔΕΗ.
- Οι δραστηριότητες των κυνηγών.

- Προμελετημένους Εμπρησμούς, δηλαδή ηθελημένους εμπρησμούς από άτομα υπεύθυνα για τις πράξεις τους:

- Εμπρησμοί για αποκόμιση οφέλους (αλλαγή χρήσεων γης, εξασφάλιση εργασίας, κλπ.)

- Καύση βοσκοτόπων (οι βοσκοί καίνε στις αρχές του φθινοπώρου τους βοσκοτόπους για την απομάκρυνση των ξερών χόρτων και ακανθών, έτσι ώστε να βλαστήσει νέο χόρτο χωρίς να εμποδίζεται από την υπερκείμενη ξερή βλάστηση)
- Χρήση πυρκαγιάς για εκδίκηση
- Βανδαλισμοί, εξτρεμιστικές και τρομοκρατικές ενέργειες

- Εμπρησμοί από άτομα μη ικανά να αντιληφθούν τις συνέπειες των πράξεών τους

τους

- Εμπρησμοί από ανήλικους
- Εμπρησμοί από πυρομανείς και άλλους ψυχοπαθείς.

Με βάση τα στατιστικά δεδομένα των πυρκαγιών σε σχέση με τις άλλες μεσογειακές χώρες (κράτη μέλη της Ε.Ε), η Ελλάδα, παρουσιάζει τη μεγαλύτερη κατά μέσο όρο καιγόμενη επιφάνεια κατά πυρκαγιά. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως στο συνδυασμό εύφλεκτης βλάστησης και κλίματος ο οποίος αυξάνει τη δυσκολία αντιμετώπισης των πυρκαγιών που με τη σειρά της γίνεται μεγαλύτερη λόγω του διάσπαρτου της έκτασης της χώρας μας (ηπειρωτικός και νησιώτικος χώρος) αλλά και πιθανότατα σε κάποιες αδυναμίες του μηχανισμού καταστολής. Επίσης, μπορεί να οφείλεται σε κάποιο βαθμό και στον τρόπο καταγραφής των στατιστικών δεδομένων.

Η εγκατάλειψη της υπαίθρου από τους παραδασόβιους πληθυσμούς που ασκούσαν παραδοσιακά επαγγέλματα (ρητινοκαλλιέργεια, βοσκή, ξύλευση κλπ), είχε σαν αποτέλεσμα την τεράστια συσσώρευση καύσιμης ύλης και την απουσία του ανθρώπου από το δάσος. Έτσι αυξήθηκε η δυναμική των πυρκαγιών ενώ παράλληλα χάθηκε η γνώση και η δυνατότητα αντιμετώπισης των πυρκαγιών από τους κατοίκους, συνεπικουρούσης της εγκατάλειψης της γεωργικής δραστηριότητας και την αστικοποίηση του αγροτικού πληθυσμού.

2.2. Εμπλεκόμενοι φορείς

Με τις διατάξεις του ν. 2612 (Α' 112) η ευθύνη και ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της καταστολής των πυρκαγιών στα δάση και στις δασικές εν γένει εκτάσεις, έχει ανατεθεί στο Πυροσβεστικό Σώμα. Στην αρμοδιότητα της Γενικής Δ/νσης Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος αλλά και των αποκεντρωμένων Δασικών Υπηρεσιών παρέμεινε η προστασία των δασικών οικοσυστημάτων από κάθε κίνδυνο και

ιδίως από δασικές πυρκαγιές με κύριο μέλημα τους την πρόληψή τους και την μεταπυρική αποκατάσταση.

Η Κεντρική Δασική Υπηρεσία (Γενική Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος) είναι υπεύθυνη για την έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών και την εξεύρεση πηγών χρηματοδότησης των Δασικών Υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων για την υλοποίηση από αυτές έργων και προγραμμάτων δασοπροστασίας, την προμήθεια αναγκαίων μέσων και υλικών, τη συγκρότηση και λειτουργία συνεργείων επιφυλακής και περιπόλων με σκοπό την προστασία των δασών καθ' όλη την διάρκεια του έτους. Επίσης διαθέτει εκπρόσωπο στο Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.) όπως αυτό αναδιορθώθηκε με τις διατάξεις του ν. 4249/14 (Α' 73), «Αναδιοργάνωση της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού Σώματος και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση των υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και ρύθμιση λοιπών θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις» κατά την αντιπυρική περίοδο (Μάιο έως και Οκτώβριο κάθε έτους), ενώ ταυτόχρονα στελεχώνει και το Συντονιστικό Κέντρο Δασοπροστασίας (1591), υποστηρίζοντας το έργο της προστασίας δασών με την απαραίτητη πληροφόρηση προς τις Δασικές Υπηρεσίες καθ' όλη την διάρκεια του έτους.

Καθώς όμως οι δασικές πυρκαγιές είναι φαινόμενο που εντάσσεται στην κατηγορία των φυσικών καταστροφών (Σχέδιο Ξενοκράτης ΦΕΚ 423 Β'/10-4-2003), για να μειωθούν οι καταστροφικές τους συνέπειες στο φυσικό περιβάλλον και την κοινωνία χρειάζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων σε όλα τα διοικητικά επίπεδα. Πρέπει επομένως να δίνεται μεγάλη έμφαση εκτός από την πρόληψη στην τόνωση και αναδιάρθρωση της δασικής διαχείρισης, στην κινητοποίηση και οργάνωση των φορέων, των πολιτών και των εθελοντικών οργανώσεών τους και στην αξιοποίηση του δυναμικού και της τεχνογνωσίας όλων των εμπλεκόμενων φορέων έτσι ώστε να αναδειχθεί σε προτεραιότητα η έγκαιρη και αποτελεσματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών στο ξεκίνημά τους.

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει την ευθύνη για το συντονισμό των δράσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση καταστροφών και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που ενδέχεται να προκληθούν από δασικές πυρκαγιές (Ν. 3013/2002). Στα πλαίσια αυτά εκδίδει κάθε έτος εγκύκλιο με θέμα «Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών» με την

οποία επισημαίνονται οι δράσεις και συνεργασίες που οφείλουν να αναλάβουν οι επί μέρους φορείς (ΟΣΕ, ΔΕΗ, ΣΝΟ, ΟΤΑ, Υπουργεία, Δασικές Υπηρεσίες κλπ), ενώ επιχειρείται και η αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων τους ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο αποτέλεσμα στην πρόληψη των δασικών πυρκαγιών.

3. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

Ως πρόληψη των δασικών πυρκαγιών ορίζεται το σύνολο των ενεργειών που γίνονται πριν την έναρξη μιας πυρκαγιάς με σκοπό:

- Τη μείωση ή εξάλειψη της πιθανότητας εκδήλωσης της πυρκαγιάς
- Τη μείωση της πιθανότητας εξάπλωσης κάθε εκδηλούμενης πυρκαγιάς
- Τη μείωση των καταστροφών σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς
- Την ύπαρξη ενός μηχανισμού ικανού να εντοπίσει άμεσα κάθε νέα πυρκαγιά και να αποστείλει χωρίς καθυστέρηση τις απαιτούμενες δυνάμεις για άμεση καταστολή της.

3.1. Στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας

Οι κύριοι στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας αναφορικά με την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, για το σύνολο της Εθνικής επικράτειας, είναι :

- α) η μείωση του κινδύνου εκδήλωσης και εξάπλωσης δασικών πυρκαγιών,**
- β) η ύπαρξη των αναγκαίων υποδομών για χρήση τους από τις δυνάμεις καταστολής,**
- γ) η αποτελεσματική οργάνωση του προσωπικού και των διαθέσιμων μέσων της, ώστε να συμβάλλει ουσιαστικά με τις επιστημονικές γνώσεις και την εμπειρία που διαθέτει,**
- δ) η μείωση των καταστρεπτικών συνεπειών των δασικών πυρκαγιών,**
και όλα τα παραπάνω με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων οι βασικοί άξονες πάνω στους οποίους κινείται η δασική Υπηρεσία με τις κατά τόπους υφιστάμενες Υπηρεσίες της, απαρτίζονται από τα εξής μέτρα :

- α.** Δημιουργία – συντήρηση – βελτίωση έργων υποδομής πρόληψης δασικών πυρκαγιών (δασικοί δρόμοι, αντιπυρικές ζώνες, πυροφυλάκια - παρατηρητήρια για στελέχωσή τους με κατάλληλο προσωπικό και εξοπλισμό, υδατοδεξαμενές,

δημιουργία Τράπεζας πληροφοριών, ανάπτυξη συστήματος άμεσης ανταλλαγής πληροφοριών κλπ).

β. Κατάλληλοι δασοκομικοί χειρισμοί (επεμβάσεις στην βλάστηση όπως καλλιέργεια, ανάπτυξη σύνθεσης και δομής των δασών, απομάκρυνση της βλάστησης εκατέρωθεν των πρηνών των δασικών δρόμων κλπ).

γ. Χρηματοδότηση της δασικής έρευνας στον τομέα των πυρκαγιών με εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογιών (ηλεκτρονικές κάμερες, τηλεπισκοπικά μέσα, συστήματα πληροφορικής, ανάπτυξη συστημάτων ηλεκτρονικής ανίχνευσης των δασικών πυρκαγιών κλπ).

δ. Συνεχής και αδιάλειπτη παρουσία των δασικών οργάνων στην ελληνική ύπαιθρο, κατάλληλα εξοπλισμένων, για τον άμεσο εντοπισμό και αναγγελία στην Πυροσβεστική Υπηρεσία τυχόν εκδηλούμενης δασικής πυρκαγιάς.

ε. Ανάπτυξη της φιλοδασικής συνείδησης και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με προγράμματα ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και ιδιαίτερα των νέων ανθρώπων, σύμφωνα με άρθρο 21 του ν. 998/79 (Α' 289), όπως επίσης και διαρκής εκπαίδευση των στελεχών της δασικής υπηρεσίας.

3.2. Έργα Υποδομής – Δράσεις

Σημαντικό ρόλο στην πρόληψη των πυρκαγιών παίζουν τα έργα υποδομής που εκτός της προληπτικής τους δράσης λειτουργούν ταυτόχρονα και ως μέρος της προετοιμασίας για την καλύτερη και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους. Τα έργα αυτά αφορούν όλα τα δασικά οικοσυστήματα ανεξάρτητα του ιδιοκτησιακού τους καθεστώτος. Κάθε χρόνο και πριν την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου συνεδριάζει το αρμόδιο Συντονιστικό Όργανο, τόσο σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης όσο και σε επίπεδο Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και Περιφερειών της χώρας. Αυτό, εκτός από την παρουσίαση του βαθμού ετοιμότητας της κάθε εμπλεκόμενης υπηρεσίας, αποφασίζει τη λήψη των αναγκαίων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων κατά των πυρκαγιών των Δασών. Στην απόφαση αυτή καθορίζεται η οργάνωση και ο συντονισμός για τον αντιπυρικό αγώνα, η πρόληψη και η καταστολή των πυρκαγιών κατά των δασών, δασικών εκτάσεων και γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και οι υποχρεώσεις και οι ευθύνες των εμπλεκόμενων Δημοσίων Υπηρεσιών, των ΟΤΑ κλπ., για τα απαραίτητα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν από αυτές. Εκτός από

τα έργα, η πρόληψη των πυρκαγιών περιλαμβάνει και κατάλληλα οργανωμένες δράσεις. Τα έργα και οι δράσεις αυτές, που συνδυαζόμενα έχουν σκοπό τη μείωση του αριθμού των πυρκαγιών, την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους και τον περιορισμό των δυσμενών συνεπειών τους, συνοψίζονται στα εξής:

1. Έργα και εργασίες αντιπυρικής προστασίας σε δάση και δασικές εκτάσεις για τα οποία είναι υπεύθυνη η Δασική Υπηρεσία και που περιλαμβάνουν:

- Εγκατάσταση δεξαμενών νερού – σημείων υδροληψίας
- Εγκατάσταση παρατηρητηρίων – πυροφυλακίων
- Διαχείριση των δασών με κατάλληλους δασοκομικούς χειρισμούς που λαμβάνουν υπόψη τους την ανάγκη περιορισμού του κινδύνου πυρκαγιάς
- Εργασίες μείωσης της καύσιμης δασικής βλάστησης του υπορόφου σε επιλεγμένες συστάδες, όπως στα πρηνή δασικών δρόμων σε απόσταση 30-50 m.
- Κατασκευή, βελτίωση και συντήρηση του δασικού οδικού δικτύου και των αντιπυρικών ζωνών.
- Κατασκευή και βελτίωση μόνιμων συστημάτων επιτήρησης, ανίχνευσης και εντοπισμού δασικών πυρκαγιών και έγκαιρης ειδοποίησης.
- Οργάνωση ομάδων επιφυλακής – περιπόλων και εξοπλισμός τους με τα κατάλληλα μέσα τεχνολογίας.
- Προμήθεια των κατάλληλων ειδών ένδυσης και υπόδησης των δασικών υπαλλήλων, λόγω των ιδιαίτερα σκληρών συνθηκών εργασίας υπαίθρου.

2. Μέτρα πρόληψης για την αποφυγή πυρκαγιών από γεωργικές και άλλες εργασίες, για τα οποία είναι υπεύθυνη η Πυροσβεστική Υπηρεσία.

3. Ανάπτυξη της φιλοδασικής συνείδησης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με προγράμματα ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και ιδιαίτερα των μαθητών και των νέων ανθρώπων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 998 (Α' 289) με ενημέρωση του κοινού για την λήψη μέτρων πρόληψης. Συνυπεύθυνες είναι η Δασική Υπηρεσία και η Πολιτική Προστασία.

4. Επιτήρηση των δασών (πυροφυλάκια, επίγειες και εναέριες περιπολίες) κατά την διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου για την έγκαιρη επισήμανση και κατάσβεση των πυρκαγιών. Συνυπεύθυνες είναι η Πολιτική Προστασία (με τη συμμετοχή των ΟΤΑ και των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας) με την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

5. Η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών προϋποθέτει καλή γνώση του που, πως, πότε και γιατί εκδηλώνονται αυτές. Για το σκοπό αυτό πολύτιμο εργαλείο αποτελεί η συλλογή, επεξεργασία, ανάλυση και μελέτη στατιστικών στοιχείων για τις πυρκαγιές. Έχει δηλαδή μεγάλη σημασία η αποτελεσματική διερεύνηση των αιτίων των πυρκαγιών και η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων σχετικά με την εκδήλωσή τους, την αντιμετώπιση και τις καταστροφές που προκάλεσαν ώστε να μπορεί να παρακολουθηθεί η εξέλιξη του προβλήματος, να αποτιμάται η αποτελεσματικότητα της πρόληψης και της καταστολής και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα στο μέλλον. Στα μέτρα αυτά μπορούν παραδείγματος χάριν να ενταχθούν μεταβολές στη νομοθεσία όπου ενδείκνυται και η γενική προώθηση τεχνικών λύσεων για συγκεκριμένα αίτια πυρκαγιών (π.χ. καταλύτες αυτοκινήτων). Από τα παραπάνω γίνεται εμφανής η ανάγκη συμβολής όλων των φορέων για τη δημιουργία αξιόπιστων βάσεων δεδομένων για τις πυρκαγιές που θα αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για την καλύτερη διαχείρισή τους τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο χώρας.

6. Διαρκής εκπαίδευση των στελεχών της δασικής υπηρεσίας, τόσο σε θέματα χρήσης σύγχρονων μέσων και τεχνολογιών όσο και σε θέματα ασφάλειας του εμπλεκόμενου ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις δράσεις Δασοπροστασίας.

Τόσο τα έργα όσο και οι δράσεις πρόληψης που προαναφέρθηκαν σχεδιάζονται, οργανώνονται και εκτελούνται πριν αλλά και κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Ο προκατασταλτικός αυτός σχεδιασμός, που έχει επικρατήσει να ονομάζεται «αντιπυρικό σχέδιο», αποτελεί μέρος της πρόληψης (γίνεται πριν την περίοδο των πυρκαγιών) και λειτουργεί ως ο σύνδεσμος μεταξύ αυτής και της καταστολής.

3.3. Σχέδια αντιπυρικής προστασίας

Στην έδρα κάθε Δασικής Υπηρεσίας (Δασαρχείο ή Δ/νση Δασών άνευ Δασαρχείου) εκπονούνται και συντάσσονται σχέδια πρόληψης δασικών πυρκαγιών στα πλαίσια του αντιπυρικού σχεδιασμού της Περιφέρειας (σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 5 της 12030 Φ.109.1/10-5-1999 ΚΥΑ/ΦΕΚ 713/Β/19-5-1999). Τα σχέδια αυτά συντάσσονται σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές που έχουν εγκριθεί με την αρ. πρ. 117824/1335/31.03.2011 απόφαση του τότε Υφυπουργού ΠΕΚΑ και ισχύουν.

Σκοπός του σχεδίου αντιπυρικής προστασίας είναι ο κατά χώρο, χρόνο και τρόπο σχεδιασμός της πυροπροστασίας των δασικών οικοσυστημάτων.

Βάση για την εκπόνηση του αντιπυρικού σχεδίου είναι μία εμπειριστατωμένη «ανάλυση απειλής» για την περιοχή ενδιαφέροντος, επάνω στην οποία δομούνται τόσο τα μέτρα πρόληψης όσο και η προετοιμασία για την καταστολή. Από την ανάλυση αυτή προκύπτουν η κατανομή και το μέγεθος του κινδύνου από πυρκαγιές στο χώρο και τον χρόνο, αλλά και το πιθανό μέγεθος μιας καταστροφής.

Είναι προφανές ότι όσο ακριβέστερα γίνει η ανάλυση απειλής τόσο ισχυρότερη και πιο αντικειμενική είναι η βάση για να αποφασιστούν τα απαραίτητα μέτρα και έργα πρόληψης. Για την ευκολότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ανάλυσης απειλής απαιτείται η αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών όπως τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, GPS, δορυφορική τηλεπισκόπηση, βάσεις δεδομένων και εργαλεία ανάλυσής τους κλπ. καθώς και η μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση της δασικής έρευνας στον τομέα των δασικών πυρκαγιών. Η μη ύπαρξη όμως ενός χάρτη ανάλυσης απειλής, εφόσον δεν υπάρχουν άμεσα οι δυνατότητες δημιουργίας του, δεν αποτελεί παράγοντα αποτροπής από τη δημιουργία αντιπυρικού σχεδίου. Αντίθετα, προτείνεται η καλύτερη δυνατή εφαρμογή των αρχών εκτίμησης της ανάλυσης απειλής, έστω και με εμπειρική αρχικά προσέγγιση και η μελλοντική αναβάθμιση της ανάλυσης καθώς βελτιώνονται τα διαθέσιμα στοιχεία, γνώσεις και τεχνολογικές δυνατότητες.

Όσον αφορά τους χάρτες στους οποίους βασίζεται το αντιπυρικό σχέδιο αυτοί πρέπει να είναι κλίμακας 1:50.000 ή μεγαλύτερης (ψηφιακοί σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3882/2010). Σε αυτούς πρέπει να αποτυπώνονται οι παρακάτω πληροφορίες της αρμόδιας Δασικής Υπηρεσίας:

1. Χάρτης της Ελλάδος με την γεωγραφική και πολιτική θέση της μελετώμενης περιοχής (προσανατολιστικός χάρτης).
2. Χάρτης των ορίων και της θέσης του Δασαρχείου και άλλων δασικών εγκαταστάσεων καθώς και των εδρών των άλλων εμπλεκόμενων υπηρεσιακών μονάδων της μελετώμενης περιοχής.
3. Χάρτης κατανομής τύπων δασικής και αγροτικής βλάστησης (π.χ. συστάδες με αείφυλλα πλατύφυλλα, δάσος ελάτης, δάσος οξυάς, δάσος χαλεπίου πεύκης, ελαιώνας, χορτολίβαδο, κλπ.).
4. Σύνταξη οικολογικού χάρτη με τον βαθμό ευφλεκτότητας και καυσιμότητας.
5. Σύνταξη χάρτη ανάλυσης απειλής σε πρόσφορη κλίμακα.
6. Χάρτης εκτάσεων με φυσική αναγέννηση ή τεχνητή αναδάσωση.

7. Χάρτης ιδιοκτησιακής κατάστασης της μελετώμενης περιοχής (δημόσιες και μη-δημόσιες εκτάσεις), για διευκόλυνση της χωροθέτησης έργων.

8. Χάρτης του κινδύνου που διατρέχει ο μελετώμενος δασικός χώρος. (αποτυπώνονται οι επικίνδυνες για ανάφλεξη περιοχές με βάση τα στατιστικά στοιχεία της τελευταίας δεκαετίας).

9. Χάρτης της υπάρχουσας αντιπυρικής οργάνωσης (πυροφυλάκια – παρατηρητήρια – πυροσβεστικές υπηρεσίες & σταθμοί).

10. Χάρτης του βασικού οδικού δικτύου, του κεντρικού οδικού δικτύου με τις διασταυρώσεις καθώς και τις αντιπυρικές λωρίδες.

11. Χάρτης των Εθνικών Δρυμών, των μνημείων της φύσης, των προστατευομένων – ευαίσθητων περιοχών με οποιοδήποτε θεσμικό καθεστώς και η υπάρχουσα υποδομή τους.

12. Χάρτης των προστατευμένων βιότοπων.

13. Χάρτης των περιοχών Natura.

14. Χάρτης σημείων γενικότερου ενδιαφέροντος εντός δασών όπως των αρχαιολογικών, ιστορικών χώρων, μονές, κατασκηνώσεις, κάμπινγκ, καταλύματα, χιονοδρομικές εγκαταστάσεις κ.α. δραστηριοτήτων.

15. Χάρτες καμένων εκτάσεων κατά έτος πυρκαγιάς (όπως προκύπτουν από τις κηρύξεις αυτών ως αναδασωτέων).

16. Χάρτες πυρκαγιών με τα σημεία έναρξης πυρκαγιών (στο βαθμό που είναι εφικτό).

17. Χάρτης ανοικτών χώρων που παρέχουν την δυνατότητα ασφαλούς συγκέντρωσης δυνάμεων και υλικών (προτεινόμενα σημεία συγκέντρωσης δυνάμεων, θέσεις προσγείωσης ελικοπτέρων).

18. Χάρτης υδατοπαροχών (δεξαμενές, λίμνες, πηγές, πυροσβεστικοί κρουνοί κλπ).

19. Χάρτης με τις υπαίθριες χωματερές-σκουπιδότοπους.

20. Χάρτης με τα δίκτυα υγραερίου, φυσικού αερίου και εάν είναι δυνατόν δικτύου εναερίων καλωδιώσεων της ΔΕΗ υψηλής τάσης.

21. Χάρτης με τα πεδία βολής του στρατού, τις στρατιωτικές εγκαταστάσεις, τα αεροδρόμια και τα ελικοδρόμια.

Επίσης, το αντιπυρικό σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει και μη χωρικά δεδομένα και πληροφορίες όπως:

1. Διάγραμμα κρίσιμου περιόδου των πυρκαγιών.

2. Διάγραμμα κρίσιμων ημερών (εβδομάδας).
3. Διάγραμμα κρίσιμων ωρών της ημέρας.
4. Διάγραμμα σχέσεων συχνότητας έκαστου κλιματικού παράγοντος.
5. Διάγραμμα σχέσης της καταστρεπτικότητας (καείσα έκταση) και έκαστου κλιματικού παράγοντος.

Ακόμη απαιτούνται ενημερωμένος κατάλογος διευθύνσεων και τηλεφώνων όλων των εμπλεκομένων – συνεργαζομένων φορέων του δημοσίου (πυροσβεστικοί σταθμοί, αστυνομία, λιμενικό, ΟΤΑ κλπ.), καθώς και εθελοντών και ιδιωτών με μηχανήματα χρήσιμα για την κατάσβεση, δασεργατών, κλπ.

Σημειώνεται ότι με την ψήφιση του Νόμου 3882/2010 (Α' 166) περί της «Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών» υποχρεούνται όλες οι δημόσιες υπηρεσίες να συντάσσουν, τηρούν και επικαιροποιούν σε ψηφιακή μορφή τα παραπάνω αρχεία και να τα διαθέτουν στις συνεργαζόμενες υπηρεσίες.

Τέλος τονίζεται ότι οι αντιπυρικές μελέτες που προβλέπουν την εκτέλεση αντιπυρικών έργων πρέπει να είναι ενταγμένες στις γενικότερες μελέτες διαχείρισης της περιοχής ευθύνης του Δασαρχείου.

3.4. Απαιτούμενα έργα υποδομής – πρόληψης των δασικών πυρκαγιών στο σύνολο των Δασικών Υπηρεσιών της Χώρας την επόμενη εξαετία 2014 έως 2020

- **Σύνταξη μελετών και σχεδίων αντιπυρικής προστασίας για όλες τις Δασικές Υπηρεσίες** : η ύπαρξη τέτοιων σύγχρονων μελετών και σχεδίων που θα προβλέπουν την οργάνωση των συντελεστών της αντιπυρικής προστασίας, αποτελεί την αναγκαία υποδομή και η έλλειψη τους δημιουργεί μεγάλο κενό στην οργάνωση της αντιπυρικής προσπάθειας της χώρας μας.
- **Διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών** και συντήρηση των υφισταμένων καθώς και διάνοιξη αντιπυρικών **δασικών δρόμων** αλλά και συντήρηση των υπαρχόντων σε δάση όπου η προσέγγιση των πυροσβεστικών μέσων δεν είναι δυνατή λόγω έλλειψης δασικού οδικού δικτύου.
- **Υλοποίηση μικρών τεχνικών έργων** (οχετοί κλπ) **για την βελτίωση και την αποκατάσταση της βατότητας των υφισταμένων δασικών δρόμων**, ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των πυροσβεστικών μέσων για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

- Κατασκευή **σημείων υδροδότησης** (υδατοδεξαμενές - υδρομαστεύσεις κλπ) και υλοποίηση όλων των απαραίτητων έργων για την συντήρηση και βελτίωση του δικτύου των σημείων υδροληψίας για τον ανεφοδιασμό των μέσων κατάσβεσης.
- **Καθαρισμοί παρεδάφιας βλάστησης** κατά μήκος δασικών δρόμων και άλλων περιοχών υψηλού κινδύνου.
- **Καλλιεργητικές επεμβάσεις** (υλοτομίες κλπ) σε δάση κωνοφόρων για την απομάκρυνση εύφλεκτης βιομάζας για λόγους προστασίας από δασικές πυρκαγιές.
- **Προμήθεια αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής σύγχρονων μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας (pc, laptop, tablet, ασύρματοι, ραδιοζεύξεις κλπ)**
- Κατασκευή, συντήρηση και βελτίωση μονίμων συστημάτων επιτήρησης δασικών πυρκαγιών (παρατηρητήρια - πυροφυλάκια).
- **Προμήθεια καινοτόμων συστημάτων ανίχνευσης – εντοπισμού - παρακολούθησης δασικών πυρκαγιών** και έγκαιρης ειδοποίησης.
- **Διαρκής εκπαίδευση του προσωπικού των δασικών υπηρεσιών.**

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2015

ΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

1.	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ	<u>Θ Ε Ω Ρ Ε Ι Τ Α Ι</u>
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ
2.		

Ε Γ Κ Ρ Ι Ν Ε Τ Α Ι
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ &
ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ
ΚΑΙ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**

**ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ ΑΠΟ ΠΑΘΟΓΟΝΟΥΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
(ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΜΕΤΡΑ - ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ)**

ΑΘΗΝΑ, Μάρτιος 2015

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	2
1. ΓΕΝΙΚΑ.....	4
1.1. Ισχύουσα οργανωτική διάρθρωση	4
1.2. Η δασική πολιτική μέχρι σήμερα	8
2. ΠΑΘΟΓΟΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	9
2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο	10
2.2. Εμπλεκόμενοι φορείς.....	10
3. ΜΕΤΡΑ/ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ	11
3.1. Στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας.....	12
3.2. Σχέδια Δράσης - Κατάλογος επιβλαβών οργανισμών	13

Εισαγωγή

Το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.) όπως συστάθηκε με το άρθρο 3 του π.δ. 24/2015 (Α΄ 20), σε συνδυασμό με το π.δ. 100/2014 (Α΄ 167) έχει ως αποστολή μεταξύ άλλων, τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό της χώρας και την προώθηση της ανάπτυξης στους τομείς της ενέργειας και των ορυκτών πρώτων υλών, σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Για την επίτευξη της αποστολής του, το Υπουργείο, έχοντας επιτελικό και συντονιστικό ρόλο, σχεδιάζει και προωθεί, εκτός των άλλων, τη χάραξη εθνικής δασικής πολιτικής στο πλαίσιο των πολλαπλών λειτουργιών των δασικών οικοσυστημάτων (άρθρο 1 του π.δ. 100/2014, Α΄ 167, όπως ισχύει).

Η Δασική Υπηρεσία είναι ο κύριος φορέας σχεδιασμού, εισήγησης και άσκησης της δασικής πολιτικής, της διαχείρισης, ανάπτυξης και προστασίας των δημοσίων δασών και δασικών εκτάσεων αλλά και ο υπεύθυνος φορέας δασοτεχνικής και δασοπολιτικής εποπτείας και επιτήρησης των μη δημοσίων δασών και του εν γένει δασικού περιβάλλοντος.

Η Κεντρική Δασική Υπηρεσία, διοικητικά εκφράζεται με τη Γενική Δ/νση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος, η οποία υπάγεται στη Γενική Γραμματεία του πρώην Υ.Π.Ε.Κ.Α. (άρθρο 12 του π.δ. 100/2014, Α΄ 167, όπως ισχύει). Σε αποκεντρωμένο επίπεδο, η αρμοδιότητα της άσκησης και υλοποίησης της δασικής πολιτικής, ανήκει στις Δασικές Υπηρεσίες των επτά (7) Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας, σε επιταγή του νόμου 3852/10 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»).

Χάρτης Ι: Οι 13 Περιφέρειες της Χώρας

Τα χρώματα αντιστοιχούν στις 13 αιρετές Περιφέρειες, οι οποίες συγκροτούν τις 7 Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, ως εξής :

1. Μακεδονίας - Θράκης
2. Ηπείρου - Δ. Μακεδονίας
3. Θεσσαλίας – Στ. Ελλάδα
4. Πελοποννήσου – Δ. Ελλάδας και Ιονίου
5. Αττικής
6. Κρήτης
7. Αιγαίου

Με μαύρη γραμμή χωρίζονται οι Περιφερειακές Ενότητες και με λευκή οι Δήμοι.

1. ΓΕΝΙΚΑ

1.1. Ισχύουσα οργανωτική διάρθρωση

Με το π.δ. 189/2010 (Α' 221), η αρμοδιότητα της δασικής πολιτικής, σε επίπεδο σχεδιασμού και χάραξης αυτής, μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο νεοσυσταθέν τότε Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Όμως με το π.δ. 24/2015 (Α' 20) συστάθηκε το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, συγκροτούμενο από τις υπηρεσίες των πρώην ΥΠ.Α.Α.Τ, Υ.Π.Ε.Κ.Α. και της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας. Σύμφωνα, με το ισχύον π.δ. 100/2014 (Α' 167) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», ορίζεται ότι η Γενική Δ/νση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών & Αγροπεριβάλλοντος υπάγεται στη Γενική Γραμματεία αυτού και οι στρατηγικοί σκοποί της είναι ιδίως:

α) Ο προγραμματισμός δράσεων και η διασφάλιση χρηματοδοτικών μέσων για την εφαρμογή της δασικής πολιτικής,

β) Η προστασία των δασικών οικοσυστημάτων και της δημόσιας περιουσίας από κάθε κίνδυνο και απειλή,

γ) Η προστασία του Αγροτικού Περιβάλλοντος και της δημόσιας αγροτικής περιουσίας,

δ) Η προστασία της δασικής βιοποικιλότητας των ειδών, των οικοσυστημάτων και του τοπίου,

ε) Η αιφορική διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων της χώρας,

στ) Η λήψη μέτρων για τη διαχείριση της άγριας πανίδας και την άσκηση της πολιτικής σε θέματα θήρας,

ζ) Ο συντονισμός και η παροχή οδηγιών για την υλοποίηση έργων και εργασιών υποδομής για την ανάπτυξη, την προστασία και τη αιφορική διαχείριση των δασών,

η) Η υλοποίηση πολιτικών για την αναδάσωση καμένων και την αποκατάσταση υποβαθμισμένων δασικών οικοσυστημάτων,

θ) Η λήψη των κατάλληλων μέτρων για την προσαρμογή των δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή και το μετριασμό των επιπτώσεων αυτής,

ι) Η εξασφάλιση της άρτιας εκτέλεσης και εφαρμογής των κατευθύνσεων και οδηγιών και γενικότερα της δασικής πολιτικής που σχεδιάζεται από την Κεντρική Υπηρεσία, αλλά και της εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων και μελετών και της άρτιας εκτέλεσης των δασοτεχνικών έργων από τις Δασικές Υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

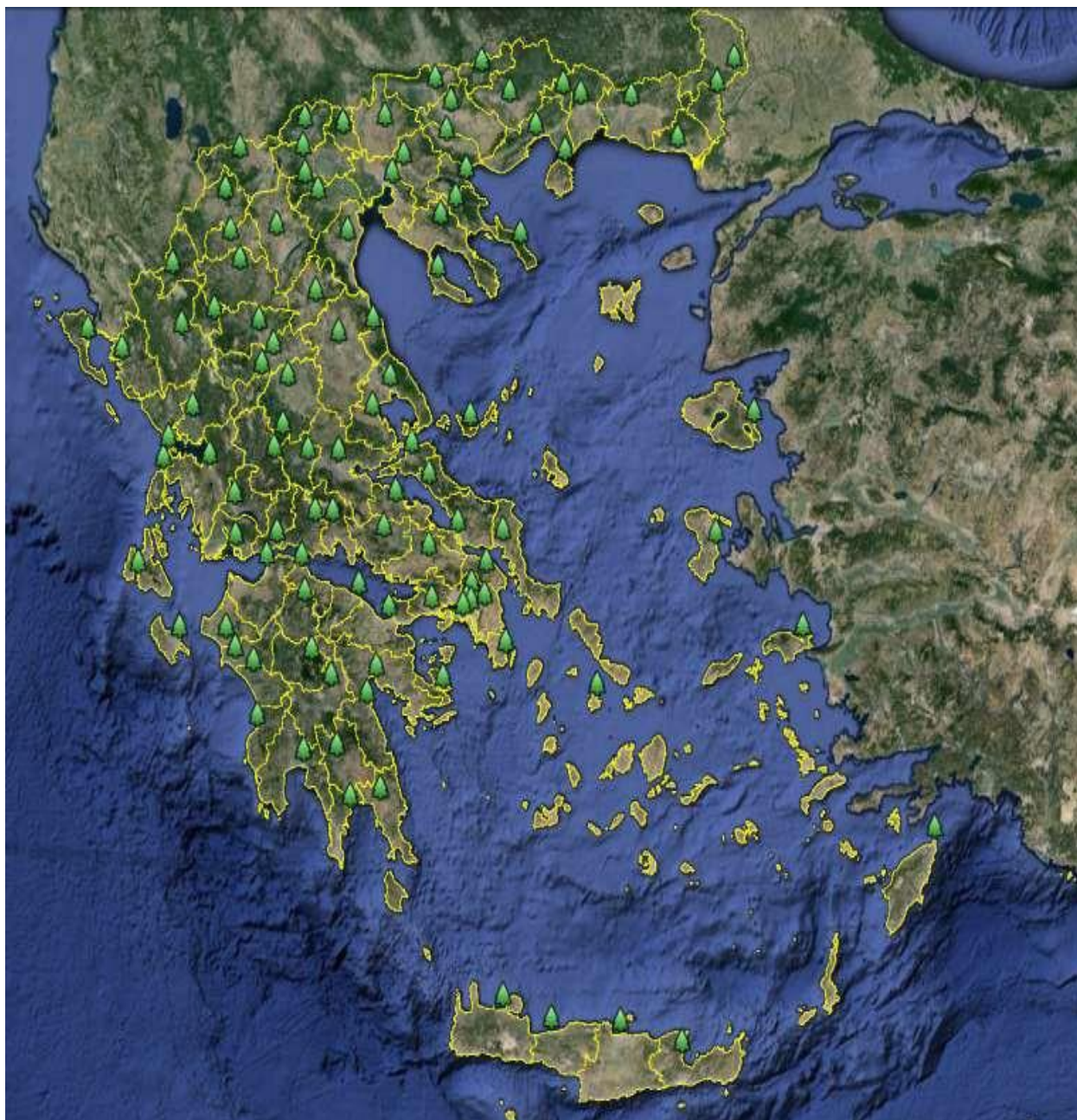
Οι στόχοι αυτής της σύγχρονης δασικής πολιτικής είναι η προστασία και η ανάπτυξη των δασών, η μεγιστοποίηση των διαφόρων λειτουργιών του δάσους και η διεύρυνση της έννοιας «αειφορική διαχείριση» ώστε να περιλάβει και τις άλλες πέραν της ξυλοπαραγωγής προσφορές και λειτουργίες των δασών και κυρίως να αναδειχτεί ο αδιαμφισβήτητος κοινωνικός και οικονομικός ρόλος των δασών.

Σε αποκεντρωμένο επίπεδο, η αρμοδιότητα της άσκησης και υλοποίησης της δασικής πολιτικής, μεταφέρθηκε στις επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, σε επιταγή του νόμου 3852/10 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Αποτέλεσμα αυτής της υπαγωγής, ήταν η έκδοση των σχετικών Προεδρικών Διαταγμάτων και συγκεκριμένα των 142/2010 (Α' 235), 135/2010 (Α' 228), 138/2010 (Α' 231), 141/2010 (Α' 234), 136/2010 (Α' 229), 143/2010 (Α' 236) και 139/2010 (Α' 232), όπως ισχύουν. Ο Γενικός Γραμματέας της κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι ο εκπρόσωπος της Κυβέρνησης και υπεύθυνος για την άσκηση της κυβερνητικής πολιτικής στη χωρική έκταση της, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Συντάγματος, επομένως και για την υλοποίηση της δασικής πολιτικής. Έτσι συστάθηκε σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση μία (1) Γενική Διεύθυνση Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων, η οποία διαρθρώνεται ως ακολούθως (σε ότι αφορά τις Δασικές υπηρεσίες, σύμφωνα και με τις διατάξεις του π.δ. 1213/81, (Α' 300), όπως ισχύει) :

- **Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών**, με χωρική αρμοδιότητα σε όλη την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, επομένως σύνολο υπηρεσιών επτά (7),
- **Διευθύνσεις Αναδασώσεων**, με χωρική αρμοδιότητα στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις Αττικής και Μακεδονίας – Θράκης, επομένως σύνολο υπηρεσιών τρεις (3),

- **Διευθύνσεις Δασών άνευ Δασαρχείων**, με χωρική αρμοδιότητα συγκεκριμένους νομούς (περιφερειακές ενότητες), επομένως σύνολο υπηρεσιών είκοσι τρεις (23),
- **Διευθύνσεις Δασών μετά Δασαρχείων**, με χωρική αρμοδιότητα τους υπόλοιπους νομούς (περιφερειακές ενότητες), επομένως σύνολο υπηρεσιών τριάντα μία (31),
- **Δασαρχεία (επιπέδου Διεύθυνσης)**, με χωρική αρμοδιότητα αυτή των Επαρχείων, επομένως σύνολο υπηρεσιών ογδόντα (80). Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το π.δ. 135/10 (Α' 228) συστάθηκε το Δασαρχείο Υμηττού, που όμως ουδέποτε μέχρι σήμερα στελεχώθηκε για να λειτουργήσει (επομένως σύνολο υπηρεσιών 81).
- **Δασονομεία (επιπέδου γραφείων) και Δασοφυλάκεια**, ως περαιτέρω αποκεντρωμένες μονάδες, με βάση τα ιδιαίτερα διαχειριστικά και ξυλοπαραγωγικά χαρακτηριστικά των δασικών οικοσυστημάτων, την προσβασιμότητά τους (λόγω του ορεινού ανάγλυφου ή της νησιώτικης φυσιογνωμίας) και λοιπά κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Χάρτης II: Όρια περιοχών ευθύνης δασικών υπηρεσιών και έδρες τους

Υπόμνημα: Ενδεικτική Θέση
Έδρας Δασαρχείου – Δνσης Δασών άνευ Δασαρχείου

Όρια περιοχής
Ευθύνης Δασαρχείου - Δνσης Δασών άνευ Δασαρχείου

1.2. Η δασική πολιτική μέχρι σήμερα

Η δασική πολιτική που ασκήθηκε στη χώρα μας μέχρι σήμερα, είχε σαν βασικούς άξονες την οικονομική εκμετάλλευση των δασών για κάλυψη των αναγκών σε δασικά προϊόντα με ταυτόχρονη απασχόληση του εργατικού δυναμικού των δασόβιων και παραδασόβιων πληθυσμών, την προστασία των εδαφών και των υποδομών από τα έντονα χειμαρρικά φαινόμενα, την προστασία και ιδιαίτερη διαχείριση των περιοχών με μοναδικά χαρακτηριστικά όπως οι Εθνικοί Δρυμοί, τα αισθητικά δάση, κτλ, την πυροπροστασία των δασών, την προστασία και διαχείριση της άγριας πανίδας και τέλος την προστασία της δημόσιας περιουσίας δεδομένης της έλλειψης εθνικού κτηματολογίου – αναρτημένων και κυρωμένων δασικών χαρτών - δασολογίου και του πολύπλοκου θεσμικού πλαισίου που διέπει τα ζητήματα του ιδιοκτησιακού καθεστώτος των δασών στη χώρα μας.

Οι παραπάνω στόχοι για όσο χρονικό διάστημα η χρηματοδότηση της δασοπονίας ήταν ικανοποιητική επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό. Τέθηκε σε εκμετάλλευση το σύνολο σχεδόν των παραγωγικών δασών της χώρας μας, διανοίχθηκε δασικό οδικό δίκτυο, αυξήθηκε η παραγωγή δασικών προϊόντων που βοήθησε στην ίδρυση και λειτουργία βιοτεχνιών και βιομηχανιών κατεργασίας ξύλου, έγιναν σημαντικές επεμβάσεις με φράγματα και αναδασωτικά έργα για την αντιμετώπιση του χειμαρρικού προβλήματος της χώρας και αναδασώθηκαν σημαντικά δασικά εδάφη. Οι δραστηριότητες αυτές έδωσαν σημαντική απασχόληση στον παραδασόβιο πληθυσμό, ενίσχυσαν την τοπική οικονομία, μείωσαν τις εισαγωγές προϊόντων ξύλου και ανακούφισαν έτσι την εθνική οικονομία.

Αξιόλογες υποδομές έγιναν επίσης στον τομέα της προστασίας των δασών από τις πυρκαγιές όπως διάνοιξη αντιπυρικών δασικών δρόμων και βελτίωση του υπάρχοντος δασικού οδικού δικτύου, διάνοιξη και συντήρηση αντιπυρικών ζωνών, πυροφυλάκια, υδατοδεξαμενές κτλ.

Δεν αντιμετωπίστηκε όμως στο σύνολό του το πρόβλημα της αποτελεσματικής δασοπροστασίας σε ότι αφορά τόσο τις καταπατήσεις και τις παράνομες

επεμβάσεις στα δάση και στις εν γένει δασικές εκτάσεις όσο και το πρόβλημα της διαχρονικής εξασφάλισης των πηγών χρηματοδότησης για την πρόληψη και αντιμετώπιση των διαφόρων κινδύνων. Σε ότι αφορά τις πηγές χρηματοδότησης των έργων και δράσεων πρόληψης, γίνεται προσπάθεια κάθε έτος για οποιαδήποτε δυνατότητα εξεύρεσής τους, όπως Τακτικός Προϋπολογισμός, Δημόσιες Επενδύσεις, Πράσινο Ταμείο και συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

2. ΠΑΘΟΓΟΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η υγεία των φυτών αποτελεί βασικό παράγοντα για τη βιώσιμη και ανταγωνιστική γεωργία, κηπευτική και δασοκομία. Απαιτούνται υγιείς σπόροι και πολλαπλασιαστικό υλικό για επικερδείς καλλιέργειες και για την εξασφάλιση θέσεων εργασίας, καινοτομίας στον τομέα των φυτών και επισιτιστικής ασφάλειας. Όσον αφορά τα δέντρα και τους θάμνους, η προστασία της υγείας των φυτών είναι απαραίτητη για τη διατήρηση των δασών, του τοπίου και του δημόσιου και ιδιωτικού πρασίνου της Ένωσης. Η υγεία των φυτών είναι επίσης σημαντική για την προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Οι επιβλαβείς οργανισμοί από άλλες ηπείρους είναι ιδιαίτερα επικίνδυνοι. Τα ευρωπαϊκά φυτά και δέντρα συνήθως δεν έχουν κατάλληλη γενετική ανθεκτικότητα έναντι αλλόχθονων επιβλαβών οργανισμών, οι οποίοι, επιπλέον, συχνά δεν έχουν φυσικούς εχθρούς εδώ. Όταν εισάγονται στην Ευρώπη, οι αλλόχθονες επιβλαβείς οργανισμοί προκαλούν σοβαρές οικονομικές ζημιές. Μπορούν να εγκαθίστανται σε ξενιστές που δεν είχαν μέχρι τότε προσβληθεί, να διασπείρονται γρήγορα από χώρα σε χώρα και να προκαλούν διαρκή μείωση της απόδοσης και μόνιμη αύξηση του κόστους παραγωγής και ελέγχου. Οι συχνά σοβαρές οικονομικές απώλειες υπονομεύουν την αποδοτικότητα και την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και της δασοκομίας. Η εγκαθίδρυση νέων επιβλαβών οργανισμών μπορεί να οδηγήσει σε εμπορικούς περιορισμούς από τρίτες χώρες, πλήττοντας τις εξαγωγές της ΕΕ. Δεν μπορούν όλοι οι επιβλαβείς οργανισμοί να αντιμετωπιστούν με φυτοφάρμακα και, κατά περίπτωση, η χρήση φυτοφαρμάκων μπορεί να μην είναι επιθυμητή.

2.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία των φυτών έχει ως στόχο την προστασία της ευρωπαϊκής γεωργίας και δασοκομίας με την πρόληψη της εισόδου και της διασποράς αλλόχθονων επιβλαβών οργανισμών. Το κύριο εργαλείο εν προκειμένω είναι η οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου¹, η οποία αντικατοπτρίζει επίσης τις διεθνείς εμπορικές συμφωνίες στον εν λόγω τομέα. Το φυτοϋγειονομικό καθεστώς (υγείας των φυτών) της ΕΕ είναι μοναδικό, με την έννοια ότι πρόκειται για ένα ανοικτό καθεστώς: η διακίνηση φυτών και φυτικών προϊόντων προς την Ένωση και εντός της Ένωσης επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι ειδικοί περιορισμοί και απαιτήσεις (π.χ. προέλευση από περιοχή ελεύθερη επιβλαβών οργανισμών ή κατάλληλη επεξεργασία). Ωστόσο, ο μεγάλος όγκος εισαγωγών από άλλες ηπείρους συνεπάγεται υψηλή πιθανότητα μελλοντικών εστιών αλλόχθονων επιβλαβών οργανισμών. Το καθεστώς είναι απαραίτητο για την προστασία της υγείας, της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας του τομέα φυτικής παραγωγής της ΕΕ, καθώς και για τη διατήρηση της ανοικτής εμπορικής πολιτικής της Ένωσης. Ωστόσο, το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο έχει επικριθεί επειδή δεν είναι σε θέση να σταματήσει την αυξανόμενη εισροή επικίνδυνων νέων επιβλαβών οργανισμών που οφείλεται στην παγκοσμιοποίηση του εμπορίου. Επιπλέον, η κλιματική αλλαγή επιτρέπει στους επιβλαβείς οργανισμούς να επιβιώσουν στην Ευρώπη, ενώ δεν θα μπορούσαν κατά το παρελθόν, και καθιστά τις καλλιέργειες και τα οικοσυστήματα ακόμη πιο ευάλωτα σε νέους επιβλαβείς οργανισμούς. Σημαντικές εστιές επικίνδυνων επιβλαβών οργανισμών λόγω των εισαγωγών κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, που πλήττουν τη δασοκομία, έχουν συμβάλει στην κοινωνική και πολιτική συνειδητοποίηση του κόστους και του αντίκτυπου της ανεπαρκούς προστασίας.

2.2. Εμπλεκόμενοι φορείς

Η χώρα μας ως μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωμένη να εφαρμόζει τη νομοθεσία του Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου η οποία αφορά σε μέτρα προστασίας κατά της

εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών για φυτά και φυτικά προϊόντα, που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες. που μεταφέρονται μέσω του εμπορίου και της διακίνησης φυτών, φυτικών προϊόντων, ξύλινων μέσων συσκευασίας. Για το σκοπό έχει εκδοθεί η Οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου και έχει ενσωματωθεί με στην ελληνική νομοθεσία με το ΠΔ 365/2002 (ΦΕΚ Α΄307).

Αρμόδια Αρχή για το συντονισμό της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος ΠΔ 365/2002 (ΦΕΚ Α΄307) στη Χώρα και για τη συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές σε φυτοϋγειονομικά θέματα ορίζεται η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του τότε Υπουργείου Γεωργίας, μετέπειτα ΥΠ.Α.Α.Τ και νυν Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.

Με το ΠΔ 106/2011 (ΦΕΚ Α΄241) τροποποιήθηκε το προαναφερόμενο ΠΔ 365/2002 και η τότε Δ/νση Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος (νυν Δ/νση Προστασίας Δασών και Αγροπεριβάλλοντος) ορίστηκε, όσον αφορά στους επιβλαβείς οργανισμούς δασικού ενδιαφέροντος, συντονίστρια αρχή των δασικών υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου που δεν είναι άλλες από τις δασικές υπηρεσίες της χώρας. Με την υπ'αριθμ. 10949/126220/16-10-2013 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β΄2707/23-10-2013) ορίστηκαν οι δασικοί φυτοϋγειονομικοί ελεγκτές σε Δασαρχεία και Δ/νσεις Δασών. Κάθε χρόνο εκδίδεται το ετήσιο πρόγραμμα επισκοπήσεων βάσει του οποίου οι Φ/Ε εφαρμόζουν τη μεθοδολογία επισκόπησης για κάθε επιβλαβή οργανισμό. Αποστέλλουν δείγματα στα επίσημα εργαστήρια για εξέταση και στην περίπτωση επιβεβαίωσης εφαρμόζουν τα μέτρα που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

3. ΜΕΤΡΑ/ΔΑΣΟΚΟΜΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ

Η εκδήλωση επιδημιών εντόμων και παθογόνων οργανισμών είναι γνωστό και αναμενόμενο φαινόμενο στη δασική διαχείριση. Εντούτοις, κατά την τελευταία εικοσαετία έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω και των αλλαγών στο κλίμα αλλά και της αυξημένης εισαγωγής επιβλαβών οργανισμών λόγω του διεθνούς εμπορίου.

Σε ότι αφορά την αλλαγή του κλίματος, τα δάση επηρεάζονται από τη μεταβολή στη συχνότητα, στην ένταση, στη διάρκεια και στον χρονισμό των διαταραχών, όπως η εκδήλωση επιδημιών εντόμων και παθογόνων οργανισμών. Το κλίμα επιδρά με άμεσο τρόπο τόσο στην επιβίωση και εξάπλωση των εντόμων

και των παθογόνων οργανισμών όσο και στην ευπάθεια των δασικών οικοσυστημάτων. Μεταβολές στη θερμοκρασία ή στις βροχοπτώσεις επηρεάζουν τα ποσοστά επιβίωσης και αναπαραγωγής καθώς και τη διασπορά και γεωγραφική εξάπλωση των εν λόγω ειδών. Αυτού του είδους η επίδραση φαίνεται καθαρά στην περίπτωση του φλοιοφάγου εντόμου *Ips tyrographus*, το οποίο ενώ είχε δύο γενιές ανά έτος στην Νότια Ευρώπη, προσφάτως, εμφανίζει και τρίτη γενιά ανά έτος. Επιπρόσθετα, η ξηρασία επιδρά στην άμυνα των δέντρων και τα αποδυναμώνει, διευκολύνοντας την αύξηση και άλλων φλοιοφάγων εντόμων. Ο ίδιος μηχανισμός συμβάλει σε πλήθος οξειών προσβολών εντόμων ή/και παθογόνων σε δάση όπως τα *Peridermium pinii* (σε δασική πεύκη), *Erinotia subsequana* και *Pityokteines spinidens* (κεφαλληνιακή ελάτη) και πολλών άλλων.

Επιπλέον, φαινόμενα νέκρωσης και υποχώρησης των δασών που αποδίδονται σε επιδημίες εντόμων και παθογόνων οργανισμών καταγράφονται και σε άλλες κρίσιμες περιπτώσεις οι οποίες θα αντιμετωπιστούν κατά προτεραιότητα, όπως *Ceratocystis fimbriata* f. sp. *platani*. (σε πλατάνια), *Cryphonectria parasitica* (καστανιά και δρυς) και *Phytophthora ramorum* (σε διάφορα δασικά είδη).

Τα παραπάνω καθιστούν αναγκαία την λήψη μέτρων προστασίας κατά της εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών στο εσωτερικό της Χώρας ή μέσω αυτής σε άλλο κράτος μέλος με μέσα που συνδέονται με τη διακίνηση φυτών ή φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους.

3.1. Στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας

Οι κύριοι στόχοι της Δασικής Υπηρεσίας όσον αφορά τους παθογόνους οργανισμούς είναι η προστασία των φυτών κατά των οργανισμών αυτών και η καταπολέμηση τους στην Ελλάδα δια μέσου του κοινοτικού φυτοϋγειονομικού καθεστώτος που εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα και αποβλέπει στη μεθοδική και επιτόπιο καταστροφή τους.

Σύμφωνα με το ΠΔ 365/2002 (ΦΕΚ Α'307) θεσπίζονται τα μέτρα προστασίας κατά της εισαγωγής στη Χώρα ή μέσω αυτής στα άλλα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα, που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 2000/29/ΕΚ του

Συμβουλίου (L169/1, 10.7.2000) και τις Οδηγίες 92/90/ΕΟΚ (L344/38, 26.11.92), 93/50/ΕΚ (L205/22, 17.8.1993), 93/51/ΕΟΚ (L205/24, 24.6.93), 94/3/ ΕΟΚ (L32/37, 21.1.94), [Αρχή Τροποποίησης] 2001/32/ΕΚ (L127/38, 9.5.2001)– ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ Η ΩΣ ΑΝΩ ΟΔΗΓΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ’ ΑΡΙΘΜ. 122804/08, ΦΕΚ-2028 Β/1-10-08 ΑΠΟΦΑΣΗ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ – ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (Ισχύς από 23 Ιουλίου 2008) [Τέλος Τροποποίησης], 2001/33/ΕΚ (L127/42, 9.5.2001), 2002/28/ΕΚ (L77/23, 20.3.2002) και 2002/29/ΕΚ (L77/26, 20.3.2002) της Επιτροπής.

3.2. Σχέδια Δράσης - Κατάλογος επιβλαβών οργανισμών

Όσον αφορά τις προληπτικές δράσεις που αφορούν παράσιτα και ασθένειες, ο κίνδυνος εμφάνισης σχετικής ασθένειας πρέπει να στηρίζεται από επιστημονικές αποδείξεις και να αναγνωρίζεται από επιστημονικούς δημόσιους οργανισμούς.

Σύμφωνα με τον παρακάτω κατάλογο, ο οποίος συντάχθηκε για τις ανάγκες της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 (όπως και το παρόν Σχέδιο), κατ’ εφαρμογή του άρθρου 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, παρατίθενται οι οργανισμοί που είναι επιβλαβείς για τα δασικά είδη και μπορούν να προκαλέσουν καταστροφή καθώς και το Νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου απορρέουν τα Μέτρα προστασίας που είναι απαραίτητο να ληφθούν.

Πίνακας Ι: Κατάλογος επιβλαβών οργανισμών που προκαλούν σημαντικές ζημιές σε δασικά είδη

Επιβλαβής οργανισμός (Harmful organism)	Ξενιστές (Hosts)	Ευρωπαϊκή νομοθεσία EU regulations
Έντομα		
<i>Anoplophora chinensis</i>	<i>Fagus</i> spp., <i>Salix</i> spp., <i>Populus</i> spp., <i>Acer</i> spp., <i>Ulmus</i> spp., <i>Aesculus</i> <i>hippocastanum</i> , <i>Alnus</i> spp., <i>Betula</i> spp., <i>Carpinus</i> spp., <i>Corylus</i> spp., <i>Platanus</i> spp.	Commission Decisions 2008/840/CE, 2010/380/EU
<i>Dryocosmus kuriphilus</i>	<i>Castanea</i> spp.	Commission Decision 2006/464/CE
<i>Gonipterus scutellatus</i>	<i>Eucalyptus</i> spp.	Council Directive 2000/29/EC
<i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	<i>Phoenix</i> spp., <i>Cocos</i> <i>nucifera</i>	Commission Decisions 2007/365/CE, 2008/776/CE, 2010/467/EU
<i>Marchalina hellenica</i> <i>Epinotia subsequana</i> <i>Thaumetopoea pityocampa</i> <i>Lymantria dispar</i> Scolytinae	<i>Pinus</i> spp. <i>Abies</i> spp. <i>Pinus</i> spp. <i>Quercus</i> spp. κ.ά. <i>Pinaceae</i> - <i>Fagaceae</i>	
Μύκητες		
<i>Ceratocystis platani</i>	<i>Platanus</i> spp.	Council Directive 2000/29/EC
<i>Cryphonectria parasitica</i>	<i>Castanea</i> spp.	Council Directive 2000/29/EC
<i>Gibberella circinata</i>	<i>Pinus</i> spp., <i>Pseudotsuga</i> <i>menziesii</i>	Commission Decision 2007/433/CE
<i>Phytophthora ramorum</i>	Περισσότερα από 150 φυτικά είδη	Commission Decisions 2002/757/CE, 2004/426/CE, 2007/201/CE
<i>Phytophthora</i> spp. <i>Seiridium cardinale</i>	<i>Castanea</i> spp. κ.ά. <i>Cupressus</i> spp., <i>Juniperus</i> spp.	
<i>Heterobasidion annosum</i>	<i>Abies</i> spp., <i>Picea</i> spp., <i>Pinus</i> spp.	
Νηματώδεις		
<i>Bursaphelenchus xylophilus</i>	<i>Pinus</i> spp.	Commission Decision 2006/133/EC

Επιπλέον με την υλοποίηση του προγράμματος των συστηματικών επισήμων Επισκοπήσεων (Surveys) κάθε έτους, η επικαιροποίηση των μεθοδολογιών τους, η καταγραφή της συμμετοχής των υπηρεσιών φυτοϋγειονομικού ελέγχου και των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν από τις υπηρεσίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου και τα επίσημα εργαστήρια υπάρχει παρακολούθηση και έγκαιρη αντιμετώπιση των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας.

Αθήνα, 10 Μαρτίου 2015

ΟΙ ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ

Θ Ε Ω Ρ Ε Ι Τ Α Ι

1. Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΝΣΗΣ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΟΥΤΛΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΚΟΥΝΤΟΥΦΑΣ

ΔΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΚΑΛΗΣ

Ε Γ Κ Ρ Ι Ν Ε Τ Α Ι

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ &
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΩΝ & ΑΓΡΟΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ**

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/νση : Τέρμα Αλκμάνος
Τ.Κ. : 115 28 Ιλίσια, Αθήνα
Πληροφορίες : Σοφία Κολλάρου, Κατερίνα Κούτλα
Βερενίκη Λούκα
Τηλέφωνο : 2131512 253-166-221
FAX : 210-5244135
e-mail : s.kollarou@prv.ypeka.gr,
k.koutla@prv.ypeka.gr, v.louka@prv.ypeka.gr

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές**

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

**ΜΕΤΡΟ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ»**

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 8.3: «ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΔΑΣΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ»**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ**
- 2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ**

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ», ΥΠΟΜΕΤΡΟΥ 8.3: «ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΔΑΣΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ»

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και την πρόσκληση. Στο πλαίσιο αυτό, για το Μέτρο 8: «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη Δασικών Περιοχών και στη Βελτίωση της Βιωσιμότητας των Δασών», Υπομέτρο 8.3: «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων», δράσης εξετάζονται τα ακόλουθα:

Α/Α	Περιγραφή	Εξειδίκευση
1	Εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης	Εξετάζεται αν η αίτηση στήριξης υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.
2	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	<p>α) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης της πρόσκλησης, καθώς και αν το φυσικό της αντικείμενο συνάδει με τα οριζόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020.</p> <p>β) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 24 του Καν. 1305/2013: και λοιπούς όρους επιλεξιμότητας της πράξης.</p> <p>γ) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71).</p> <p>δ) Εξετάζεται αν ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση (κατώτατο όριο 20.000€ άνευ Φ.Π.Α.).</p> <p>ε) Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης. Ειδικότερα εξετάζεται: α) η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου), β) αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη.</p> <p>στ) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.</p> <p>ζ) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (εφόσον απαιτείται).</p> <p>η) Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020.</p>

		<p>θ) Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.</p> <p>ι) Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων.</p>
3	Επιλεξιμότητα και αρμοδιότητα δυνητικού δικαιούχου	<p>Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.</p> <p>Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα υποβολής της πρότασης. Εξετάζεται εάν ο δικαιούχος της πράξης έχει το απαιτούμενο επιστημονικό προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης (ΠΕ Δασολόγος ή ΤΕ Δασοπόνος) ή δέσμευση αυτού ότι θα προσληφθεί το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης (εφόσον απαιτείται).</p>
4	Επαρκής ωριμότητα προτεινόμενης πράξης	<p>Εξετάζεται η επάρκεια της ωριμότητας της πράξης ως προς:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδιοκτησιακό καθεστώς • Εγκεκριμένη/ες Μελέτη/ες που απαιτούνται για την προς ένταξη πράξη • Αδειοδοτήσεις
5	Πληρότητα πρότασης	<p>Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα/μελέτες/αδειοδοτήσεις, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:</p> <p>Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μη χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. • Η προτεινόμενη πράξη γίνεται στο πλαίσιο άσκησης της δημόσιας εξουσίας και δωρεάν (χωρίς αντίτιμο) διότι δεν προβλέπεται η παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωση της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της. • Στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών εκρών και ειδικότερα: Αναφορά στη συνολική έκταση (σε εκτάρια) η οποία εξυπηρετείται από την προτεινόμενη πράξη. <p>Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <p>Συγκεκριμένα εξετάζεται η ύπαρξη απόφασης δημοτικών συμβουλίων για την υποβολή της πρότασης, για τους Δήμους υποψήφιους δικαιούχους.</p>
6	Η προτεινόμενη πράξη δύναται να	<p>Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης</p>

	υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση	πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.
7	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων	Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας της Πρόσκλησης.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί τα παραπάνω κριτήρια, εκτός αυτών που δε δύναται να εφαρμοσθούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη), διαφορετικά απορρίπτεται.

Για την ολοκλήρωση του ελέγχου επιλεξιμότητας, δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία από το δικαιούχο, τα οποία πρέπει να υποβληθούν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Σημειώνεται ότι: Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονται στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕΤΡΟΥ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ», ΥΠΟΜΕΤΡΟ 8.3: «ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΔΑΣΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ»

Τα κριτήρια επιλογής πράξεων σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης είναι:

M8.3: Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

Δράση 8.3.1: Πυρκαγιές

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Δράσεις που αφορούν την πρόληψη καταστροφών σε δασική περιοχή του δικτύου NATURA2000	1.1	Βαθμολογούνται δράσεις που αφορούν πρόληψη καταστροφών πυρκαγιάς με προτεραιότητα σε περιοχές NATURA2000	εντός περιοχών NATURA 2000	15%	100
			εκτός περιοχών NATURA 2000		50
2. Δράσεις που αφορούν σε περιοχές που συμβάλλουν στην προστασία των ζωνών Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, σύμφωνα με την προκαταρκτική αξιολόγηση κινδύνων πλημμύρας (ΥΠΕΚΑ, 2012)	2.1	Βαθμολογείται ανάλογα με τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας όπως ορίζονται στην προκαταρκτική αξιολόγηση κινδύνων πλημμύρας (ΥΠΕΚΑ, 2012)	επικινδυνότητα > 15	15%	100
			15 >= επικινδυνότητα > 5		50
			επικινδυνότητα < 5		10
3. Ιδιαίτερα επικίνδυνες περιοχές της Χώρας για την εκδήλωση πυρκαγιών σε δάση και δασικές εκτάσεις	3.1	Βαθμολογείται η ταξινόμηση των περιοχών βάσει του ΠΔ575/1980 (Α' 157) και ταξινομούνται ως περιοχές υψηλού κινδύνου για εκδήλωση πυρκαγιάς αλλά και όλες οι υπόλοιπες περιοχές της Χώρας, οι οποίες ταξινομούνται ως περιοχές μέσου κινδύνου σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Αντιπυρικής Προστασίας Δασών	Περιοχές υψηλού κινδύνου	70%	100
			Περιοχές μέσου κινδύνου (όλη η Χώρα)		80

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	65 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	(65% της μέγιστης βαθμολογίας)

M8.3: Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

Δράση 8.3.2: Παθογόνοι οργανισμοί

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Δράσεις που αφορούν την πρόληψη καταστροφών σε δασική περιοχή του δικτύου NATURA 2000	1.1	Βαθμολογούνται προτεραιότητα σε περιοχές NATURA 2000	εντός περιοχών NATURA 2000	20%	100
			εκτός περιοχών NATURA 2000		50
2. Πρόληψη της εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών ορίζονται σε περιοχές εμφάνισης των επιβλαβών οργανισμών που προκαλούν σημαντικές ζημιές σε δασικά είδη φυτών και καταγράφονται στον κατάλογο του εθνικού Σχεδίου Προστασίας Δασών από Παθογόνους Οργανισμούς	2.1	Βαθμολογείται το κατά πόσο υπάρχουν εστίες των παθογόνων οργανισμών	περιοχές που υπάρχει προσβολή με πολλές εστίες	80%	100
			περιοχές που υπάρχει προσβολή με μία εστία		80
			Περιοχές που δεν υπάρχει προσβολή αλλά υπάρχει σε όμορες περιοχές		50
			περιοχές που δεν υπάρχει προσβολή αλλά υπάρχει κίνδυνος προσβολής λόγω ιδίων προσβεβλημένων φυτών σε άλλες περιοχές		40

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	42 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	(42% της μέγιστης βαθμολογίας)

M8.3: Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων

Δράση 8.3.3: Πλημμυρικά φαινόμενα

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Δράσεις που αφορούν την πρόληψη καταστροφών σε δασική περιοχή του δικτύου NATURA2000	1.1	Βαθμολογείται η πρόληψη σε περιοχές NATURA 2000	εντός περιοχών NATURA 2000	20%	100
			εκτός περιοχών NATURA 2000		50
2. Δράσεις που αφορούν σε περιοχές που συμβάλλουν στην προστασία των ζωνών Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, σύμφωνα με την προκαταρκτική αξιολόγηση κινδύνων πλημμύρας (ΥΠΕΚΑ, 2012)	2.1	Βαθμολογείται ανάλογα με τις ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας όπως ορίζονται στην προκαταρκτική αξιολόγηση κινδύνων πλημμύρας (ΥΠΕΚΑ, 2012)	επικινδυνότητα>15	80%	100
			15>=επικινδυνότητα>5		80
			επικινδυνότητα<5		40

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	42 βαθμοί
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	(42% της μέγιστης βαθμολογίας)

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στο πλαίσιο των κριτηρίων επιλεξιμότητας πράξεων του Μέτρου 8: «Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών», Υπομέτρου 8.3: «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων», εξετάζονται τα ακόλουθα:

1. Η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης στήριξης και ειδικότερα εάν η αίτηση στήριξης (η ηλεκτρονική υποβολή και η ταχυδρομική αποστολή) υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.

2. Η επιλεξιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζονται:

α) Εάν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης της πρόσκλησης, καθώς και αν το φυσικό της αντικείμενο συνάδει με τα οριζόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020. Η εξέταση γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης, όπως αυτό περιγράφεται στην αίτηση στήριξης και τεκμηριώνεται στα συνοδευτικά της έγγραφα (π.χ. μελέτες, αδειοδοτήσεις), όπου απαιτείται.

β) Εάν η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με τους όρους του άρθρου 24 του καν. 1305/2013 και λοιπούς όρους επιλεξιμότητας της πράξης.

Αναλυτικά ισχύουν τα ακόλουθα:

I. Ως προς τις προληπτικές δράσεις που αφορούν παθογόνους οργανισμούς, ο κίνδυνος εμφάνισης σχετικής ασθένειας πρέπει να στηρίζεται από επιστημονικές αποδείξεις και να αναγνωρίζεται από επιστημονικούς δημόσιους οργανισμούς. Προς τούτο προσκομίζεται βεβαίωση από επίσημα εργαστήρια για την ύπαρξη και τον αριθμό εστιών παθογόνων οργανισμών στην περιοχή, για τους οργανισμούς που καταγράφονται στον κατάλογο του Εθνικού Σχεδίου Προστασίας Δασών από παθογόνους οργανισμούς καθώς και σχετική βεβαίωση από την αρμόδια δασική υπηρεσία ή Δήμο για την ύπαρξη κινδύνου εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών.

II. Ως προς την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών, οι δασικές περιοχές στην Ελληνική Επικράτεια, ταξινομούνται ως μέσου ή υψηλού κινδύνου δασικής πυρκαγιάς, σύμφωνα με το πρόγραμμα προστασίας των δασών (Σχέδιο Αντιπυρικής Προστασίας Δασών στην Ελλάδα) και βάσει του ΠΔ 575/1980.

III. Η υλοποίηση κάθε πράξης πραγματοποιείται με βάση σχετική μελέτη/τεχνική έκθεση, ανάλογα με το είδος της

IV. Η προτεινόμενη πράξη είναι συμβατή με το Ετήσιο Πρόγραμμα Έργων και Εργασιών της οικείας δασικής υπηρεσίας ή το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη, γίνεται αποδεκτή η υποβολή απόφασης του Δ.Σ. του Δήμου, με την οποία θα δεσμεύεται για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί ή τροποποιηθεί. Η

απόφαση αυτή θα εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία θα αναλύεται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης

γ) Εάν η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

δ) Εάν ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση. Το κριτήριο αφορά μόνο τις περιπτώσεις που στην πρόσκληση τίθεται ελάχιστο ή μέγιστο όριο προϋπολογισμού.(Κατώτατο όριο 20.000€ άνευ ΦΠΑ).

ε) Η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα εξετάζεται:

- η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου),
- αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη. Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμοδίου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων θεωρείται ρεαλιστικός.

Σε άλλη περίπτωση τεκμηριώνεται το εύλογο του προϋπολογισμού. Για την εκτίμηση αυτή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως: Πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πράξης, μη δεσμευτικές προσφορές (π.χ. τουλάχιστον δύο προσφορές από ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές που υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο). Σε περίπτωση που απαιτούνται εργασίες αποκατάστασης – μεταφοράς δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) για την κατασκευή του έργου και υποβάλλεται αντίστοιχο Υποέργο θα πρέπει να τεκμηριώνεται η εκτίμηση του αντίστοιχου προϋπολογισμού (π.χ. συνημμένα έγγραφα από ΔΕΗ ή ΔΕΔΔΗΕ - παρόχους δικτύων τηλεπικοινωνιών, προϋπολογισμός από ΔΕΥΑ κ.α.)

στ) Η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης.

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

ζ) Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) στην πράξη

προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ, β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία». (Όπου απαιτείται – δεν αφορά τις παρούσες δράσεις).

η) Η Αειφόρος ανάπτυξη: Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ανωτέρω ΚΥΑ, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

θ) Η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία) ή σε περίπτωση εγκατάστασης ή/και βελτίωσης εξοπλισμού και συστημάτων παρακολούθησης πυρκαγιών ή εμφάνισης παθογόνων μικροοργανισμών, πως θα λειτουργούν αυτά τα συστήματα και από ποιους). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

ι) Η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ίδιων πόρων. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική δέσμευση του δικαιούχου για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης που γίνεται στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης (συμπληρώνεται εφόσον απαιτείται).

3. Η επιλεξιμότητα και αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου.

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει σχετική αρμοδιότητα. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά

φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Συγκεκριμένα οι δασικές υπηρεσίες νομιμοποιούνται για την εκτέλεση πράξεων σχετικών με το υπομέτρο 8.3 από τον Ν. 998/79(ΦΕΚ Α' 289/29.12.1979) άρθρο 16, ενώ οι δήμοι νομιμοποιούνται σύμφωνα με το Ν. 3463/2006(ΦΕΚ Α 114/30.6.2006)/ Άρθρο 75 παράγραφος 13.

- Εάν ο δικαιούχος της πράξης έχει το απαιτούμενο επιστημονικό προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης (ΠΕ Δασολόγος ή ΤΕ Δασοπόνος) ή δέσμευση αυτού ότι θα προσληφθεί το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης.

4. Η επαρκής ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Σχετικά με τις απαιτήσεις ως προς την επάρκεια ωριμότητας και τα στοιχεία/έγγραφα/δικαιολογητικά που απαιτούνται για την τεκμηρίωσή της εξετάζονται:

Για το κριτήριο της μελέτης υποβάλλεται:

Αρμοδίως εγκεκριμένη μελέτη

Ειδικότερα υποβάλλονται:

- α) τεχνική περιγραφή
- β) προϋπολογισμός με τα ισχύοντα κατά το χρόνο ένταξης τιμολόγια
- γ) συνοπτική προμέτρηση
- δ) τιμολόγιο (αναλυτικό/περιγραφικό)
- ε) οριζοντιογραφία και λοιπά απαιτούμενα στοιχεία

Για το κριτήριο του ιδιοκτησιακού καθεστώτος υποβάλλονται αποδεικτικά στοιχεία

Τίτλοι κυριότητας (Αποφάσεις Υπουργών-Νομαρχών, Παραχωρητήρια εποικιστικών ή δημόσιων εκτάσεων, Τίτλοι Κτηματολογίου κ.λ.π.)

Για το κριτήριο των αδειοδοτήσεων υποβάλλονται:

- α) Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται
- β) Άδεια από τις σχετικές αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων

5. Η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
 - Η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
 - Η προτεινόμενη πράξη γίνεται στο πλαίσιο άσκησης της δημόσιας εξουσίας και δωρεάν (χωρίς αντίτιμο) διότι δεν προβλέπεται η παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωση της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
- Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών εκροών και ειδικότερα:

- Αναφορά στη συνολική έκταση (σε εκτάρια) η οποία εξυπηρετείται από την προτεινόμενη πράξη.
Στα αντιπλημμυρικά έργα, είναι η έκταση της λεκάνης απορροής που εξυπηρετεί το έργο.
Στα αντιδιαβρωτικά έργα, είναι η έκταση της λεκάνης απορροής που εξυπηρετεί το έργο.
Στα αντιπυρικά η έκταση του δάσους που επηρεάζεται άμεσα από το έργο.
Στις αντιπυρικές ζώνες και στους Δρόμους για να βρούμε την έκταση σε εκτάρια, διαιρούμε το μήκος του δρόμου σε μέτρα με τον αριθμό 20.
Στις δεξαμενές είναι η έκταση από τη μελέτη.
Στα έργα πρόληψης εξάπλωσης των παθογόνων οργανισμών, είναι η έκταση του δάσους που επηρεάζεται άμεσα από το έργο.

6. Εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση: Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της τυχόν ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

7. Η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων: Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας της Πρόσκλησης.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η βαθμολόγηση των προτάσεων γίνεται εφαρμόζοντας τα εγκεκριμένα κριτήρια επιλογής πράξεων του **Μέτρου 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ»**, Υπομέτρου **8.3: «ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΔΑΣΗ ΕΞ ΑΙΤΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ»**, σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Δράση 8.3.1: Πυρκαγιές

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1: Ελέγχεται αν η περιοχή για την οποία προτείνεται η αποκατάσταση βρίσκεται εντός ή εκτός των ορίων των περιοχών Natura 2000, όπως αυτά δηλώνονται στην αίτηση

στήριξης και αποτυπώνονται στο χάρτη της εγκεκριμένης μελέτης. Αν έστω και τμήμα της περιοχής του έργου εμπίπτει σε περιοχή Natura δοθεί η μεγαλύτερη βαθμολογία. Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1: Γίνεται σύνδεση ανάμεσα στην περιοχή παρέμβασης και τη ζώνη δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) που επηρεάζεται μέσω της παρέμβασης. Για το σκοπό αυτό ορίζονται:

- ως περιοχές Υψηλού Κινδύνου (με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ άνω του 15% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Βόρεια Πελοπόννησος, Αττική, Ανατολική Στερεά, Θεσσαλία, Ανατολική Μακεδονία, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Θράκη
- ως περιοχές Μεσαίου Κινδύνου με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ από 5% έως 15% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Δυτική Πελοπόννησος, Ανατολική Πελοπόννησος, Δυτική Στερεά, Ήπειρος
- ως περιοχές Χαμηλού Κινδύνου με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ κάτω του 5% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Κρήτη, Νησιά Αιγαίου.

Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης. Σε περίπτωση που η περιοχή εμπίπτει σε περισσότερα από ένα υδατικά διαμερίσματα, δίνεται η μεγαλύτερη βαθμολογία.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.1: Ελέγχεται η ταξινόμηση των περιοχών υψηλού κινδύνου πυρκαγιάς βάσει του ΠΔ 575/1980. Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης.

2. Δράση 8.3.2: Παθογόνοι οργανισμοί

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1: Ελέγχεται αν η περιοχή για την οποία προτείνεται η αποκατάσταση βρίσκεται εντός ή εκτός των ορίων των περιοχών Natura 2000, όπως αυτά δηλώνονται στην αίτηση στήριξης και αποτυπώνονται στο χάρτη της εγκεκριμένης μελέτης. Αν έστω και τμήμα της περιοχής του έργου εμπίπτει σε περιοχή Natura να δοθεί η μεγαλύτερη βαθμολογία. Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1: Ελέγχεται σε ποιες περιοχές υπάρχουν εστίες καθώς και ο αριθμός τους σύμφωνα με βεβαιώσεις από τα επίσημα εργαστήρια για τους οργανισμούς που καταγράφονται στον κατάλογο του Εθνικού σχεδίου Προστασίας Δασών από Παθογόνους οργανισμούς. Για την περίπτωση των περιοχών που δεν υπάρχει προσβολή ελέγχεται αν υπάρχουν εστίες προσβολής σε όμορες περιοχές. Για τις περιπτώσεις των περιοχών που δεν υπάρχει προσβολή, αλλά υπάρχει κίνδυνος προσβολής, ελέγχεται ότι στην περιοχή φύεται κάποιο είδος το οποίο έχει ήδη προσβληθεί σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή της χώρας. Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης.

3. Δράση 8.3.3: Πλημμυρικά φαινόμενα

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1.1: Ελέγχεται αν η περιοχή για την οποία προτείνεται η αποκατάσταση βρίσκεται εντός ή εκτός των ορίων των περιοχών Natura 2000, όπως αυτά δηλώνονται στην αίτηση στήριξης και αποτυπώνονται στο χάρτη της εγκεκριμένης μελέτης. Αν έστω και τμήμα της περιοχής του έργου εμπίπτει σε περιοχή Natura να δοθεί η μεγαλύτερη βαθμολογία. Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2.1: Γίνεται σύνδεση ανάμεσα στην περιοχή παρέμβασης και τη ζώνη δυνητικά υψηλού κινδύνου πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) που επηρεάζεται μέσω της παρέμβασης. Για το σκοπό αυτό ορίζονται:

- ως περιοχές Υψηλού Κινδύνου (με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ άνω του 15% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Βόρεια Πελοπόννησος, Αττική, Ανατολική Στερεά, Θεσσαλία, Ανατολική Μακεδονία, Κεντρική Μακεδονία, Δυτική Μακεδονία, Θράκη
- ως περιοχές Μεσαίου Κινδύνου με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ από 5% έως 15% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Δυτική Πελοπόννησος, Ανατολική Πελοπόννησος, Δυτική Στερεά, Ήπειρος
- ως περιοχές Χαμηλού Κινδύνου με ποσοστό κάλυψης της συνολικής έκτασης από ΖΔΥΚΠ κάτω του 5% της συνολικής έκτασης του Υ/Δ) είναι τα Υδατικά Διαμερίσματα: Κρήτη, Νησιά Αιγαίου.

Η βαθμολογία προκύπτει ως γινόμενο της βαρύτητας επί τη μοριοδότηση της κάθε περίπτωσης. Σε περίπτωση που η περιοχή εμπίπτει σε περισσότερα από ένα υδατικά διαμερίσματα, δίνεται η μεγαλύτερη βαθμολογία.

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αξιολόγηση και επιλογή πράξης στο πλαίσιο του Μέτρου 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ», Υπομέτρου 8.3: ««Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων», είναι:

A/A	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟ ΟΠΣΑΑ
1.	Αίτηση Στήριξης (επισυνάπτεται υπόδειγμα)	✓
2.	Βεβαίωση από επίσημα εργαστήρια για την ύπαρξη και τον αριθμό εστιών παθογόνων οργανισμών στην περιοχή, για τους οργανισμούς που καταγράφονται στον κατάλογο του Εθνικού Σχεδίου Προστασίας Δασών από παθογόνους οργανισμούς	✓
3.	Βεβαίωση Δασικής Υπηρεσίας ή Δήμου για ύπαρξη κινδύνου εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών, λόγω του ότι υπάρχουν εστίες προσβολής σε όμορες περιοχές ή	✓

	ότι στην περιοχή φύεται κάποιο είδος το οποίο έχει ήδη προσβληθεί σε οποιαδήποτε άλλη περιοχή της χώρας.	
4.	Αρμοδίως εγκεκριμένη μελέτη και ειδικότερα: τεχνική περιγραφή, επικαιροποιημένος Προϋπολογισμός, συνοπτική προμέτρηση, τιμολόγιο (αναλυτικό/περιγραφικό)	✓
5.	Απόσπασμα Ετήσιου Προγράμματος Έργων και Εργασιών της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας (για Δήμους απόσπασμα του Επιχειρησιακού Προγράμματος, από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη, γίνεται αποδεκτή η υποβολή απόφασης του Δ.Σ. του Δήμου, με την οποία θα δεσμεύεται για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί ή τροποποιηθεί. Η απόφαση αυτή θα εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία θα αναλύεται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης).	✓
6.	Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης των εργασιών, στην περίπτωση που ο Προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις(αποφάσεις Υπουργού για την έγκριση-αναπροσαρμογή-τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων)	✓
7.	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης, στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της αίτησης στήριξης (κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά κ.α.).	✓
8.	Απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου για την υποβολή της αίτησης στήριξης (εφόσον απαιτείται).	✓
9.	Βεβαίωση του δικαιούχου ότι έχει το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης (ΠΕ Δασολόγος ή ΤΕ Δασοπόνος) ή δέσμευση αυτού ότι θα προσληφθεί το απαιτούμενο προσωπικό για την υλοποίηση της πράξης(εφόσον απαιτείται).	✓
10.	Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης: Τίτλοι κυριότητας (Αποφάσεις Υπουργών-Νομαρχών, Παραχωρητήρια εποικιστικών ή δημόσιων εκτάσεων, Τίτλοι Κτηματολογίου κ.λ.π.) (εφόσον απαιτείται).	✓
11.	Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται.	✓
12.	Αδειοδότηση από αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων.	✓
13.	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης.	✓
14.	Αναλυτικά σχέδια εγκεκριμένων μελετών.	*

* Τα αναλυτικά σχέδια των εγκεκριμένων μελετών δεν κατατίθενται ηλεκτρονικά, αλλά μόνο αναλογικά στην αρμόδια υπηρεσία.

**ΜΕΤΡΟ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ
ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ»**

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 8.3: «ΠΡΟΛΗΨΗ ΖΗΜΙΩΝ ΣΕ ΔΑΣΗ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ»**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ:

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ:

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ :

ΚΩΔΙΚΟΣ ΟΠΣΑΑ ΠΡΑΞΗΣ:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗΣ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ/ΕΓΚΡΙΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ (Α.Π. & ΗΜ/ΝΙΑ) ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ (ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ)
A. ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ			
Περιβαλλοντική αδειοδότηση, όπου απαιτείται			
B. ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ			
Εγκρίσεις αρμόδιων αρχαιολογικών Υπηρεσιών			
Γ. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ			
Στοιχεία τεκμηρίωσης απόκτησης γης (να αναφερθούν αναλυτικά τα στοιχεία κυριότητας γης):.....			
Δ. ΛΟΙΠΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ			
Λοιπές αδειοδοτήσεις (συμπληρώνονται αναλυτικά από το δικαιούχο, τυχόν λοιπές αδειοδοτήσεις που απαιτούνται από τη φύση του έργου)			

Εφόσον από τη φύση του έργου απαιτούνται και άλλες αδειοδοτήσεις, ο πίνακας συμπληρώνεται αντίστοιχα.

Σε περίπτωση που συμπληρώνεται «δεν απαιτείται» θα πρέπει να παρέχεται η σχετική τεκμηρίωση.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ

Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Δικαιούχος:

Ταχ. Διεύθυνση:

Ταχ. Κώδικας:

Πληροφορίες:

Τηλέφωνο:

Fax:

E-mail:

Πόλη:

Ημερομηνία:

Αρ. Πρωτ.:

Προς:

ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014-2020

ΜΕΤΡΟ 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ»

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 8.3: «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων»

Σε συνέχεια της με αρ. πρωτ..... πρόσκλησης, με Κωδικό:.....της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την υποβολή αιτήσεων στήριξης στο πλαίσιο του Μέτρου 8: «ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ», Υπομέτρου 8.3: «Πρόληψη ζημιών σε δάση εξαιτίας δασικών πυρκαγιών, φυσικών καταστροφών και καταστροφικών συμβάντων» του ΠΑΑ 2014-2020, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, **υποβάλλουμε πρόταση για τη χρηματοδότηση της πράξης με τίτλο: «.....», κωδικό ΟΠΣΑΑκαι συνολικού προϋπολογισμού (συνολικής δημόσιας δαπάνης) €.**

Η πράξη αποτελείται από τα ακόλουθα Υποέργα:

Τίτλος Υποέργου	Συνολικός Προϋπολογισμός (Συνολική Δημόσια Δαπάνη) (€)	Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη (€)	Μη επιλέξιμες λοιπές αξίες (€)	Περιοχή Υλοποίησης (Τοπική Δημοτική Κοινότητα)
Σύνολο				

Η προτεινόμενη πράξη περιγράφεται αναλυτικά στην παρούσα αίτηση στήριξης, στα στοιχεία που δηλώνονται στο ΟΠΣΑΑ και στα σχετικά έγγραφα που τη συνοδεύουν.

Επιπρόσθετα βεβαιώνουμε υπεύθυνα ότι:

α) Οι προβλεπόμενες δαπάνες της προτεινόμενης πράξης, ή μέρος αυτών, δεν έχουν τύχει ούτε θα τύχουν χρηματοδότησης από άλλο Ταμείο ή χρηματοδοτικό μέσο ή από άλλο πρόγραμμα ευρωπαϊκό ή εθνικό, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

β) Δεσμεύομαι να καλύψω την ίδια συμμετοχή ή/και τη μη επιλέξιμη δαπάνη της προτεινόμενης πράξης(συμπληρώνεται εφόσον απαιτείται).

γ)¹ Η προτεινόμενη πράξη συνιστά δραστηριότητα που παρέχεται δωρεάν στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας και δεν προβλέπεται η παραγωγή εσόδων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης και μετά την ολοκλήρωση των σχετικών δράσεων, διότι:

- δεν προβλέπεται η επιβολή στους τυχόν χρήστες του έργου τελών ή προσαύξηση στο τυχόν ήδη υπάρχον τέλος, εξαιτίας της συγκεκριμένης επένδυσης, τα οποία βαρύνουν άμεσα τους χρήστες για τη χρήση της υποδομής, την πώληση ή τη μίσθωση γης ή κτιρίων, ή πληρωμές για υπηρεσίες (μείον τυχόν λειτουργικά έξοδα και έξοδα αντικατάστασης βραχύβιου εξοπλισμού, τα οποία προκύπτουν κατά την αντίστοιχη περίοδο). Επίσης, η πράξη δεν επιφέρει εξοικονόμηση λειτουργικών δαπανών ή εάν επιφέρει αντισταθμίζεται με ισοδύναμη μείωση των επιδοτήσεων λειτουργίας,
- η υπόψη επένδυση δεν στοχεύει στην προσέλκυση πρόσθετης ζήτησης,
- δεν προβλέπεται η οιαδήποτε παροχή υπηρεσιών έναντι πληρωμής,

δ) Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσω στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της πρόσκλησης και εφόσον αξιολογηθεί θετικά και χρηματοδοτηθεί από το ΠΑΑ 2014-2020 θα τηρήσω τις εν λόγω υποχρεώσεις.

ε) Ο φορέας λειτουργίας ή/και συντήρησης της πράξης, που θα αναλάβει τη λειτουργία ή/ και συντήρηση του έργου είναι,και ο οποίος έχει λάβει γνώση και συμφωνεί με το περιεχόμενο της πρότασης.

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος Δικαιούχου

(υπογραφή)

¹Επιλέγεται ανάλογα με το εάν η πράξη παράγει ή δεν παράγει έσοδα το αντίστοιχο περιεχόμενο του εδάφιου (γ) και αναλόγως διαγράφεται αυτό που δεν αφορά.

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ:

Τα ακόλουθα έχουν υποβληθεί στο ΟΠΣΑΑ: (Αναγράφονται αναλυτικά από το δυνητικό δικαιούχο)

.....
.....
.....
.....

Τα ακόλουθα υποβάλλονται μαζί με την ταχυδρομική αποστολή της αίτησης στήριξης: (Αναγράφονται αναλυτικά από το δυνητικό δικαιούχο)

.....
.....
.....
.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΠΡΑΞΗΣ (με αναφορά στα βασικά τεχνικά, λειτουργικά και λοιπά χαρακτηριστικά αυτής).

Επισημαίνεται ότι:

στο πλαίσιο της σχετικής περιγραφής θα πρέπει υποχρεωτικά να γίνεται αναφορά στη συνολική έκταση (σε εκτάρια), η οποία καλύπτεται από την προτεινόμενη πράξη.

Επίσης θα δηλώνεται αν η περιοχή που αφορά την προτεινόμενη πράξη είναι εντός ή εκτός περιοχής NATURA και ο σχετικός κωδικός.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (επιλογή μεθοδολογίας και ανάλυση της υλοποίησης της πράξης και των επιμέρους υποέργων της)

3. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΡΑΞΗΣ

4. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ (περιγραφή του τρόπου με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία).

2. ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ:

ΣΤΑΔΙΟ ΕΞΕΛΙΞΗΣ

**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
(εκτίμηση)**

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΓΗΣ

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
ΜΕΛΕΤΕΣ	
ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ	
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	
ΠΕΡΑΙΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ	
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗ	
ΆΛΛΟ (ειδικότερα:)	

3. ΣΥΜΒΙΒΑΣΙΜΟ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ – ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

(συμπληρώνεται εφόσον η πράξη ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων. Θα πρέπει να αποτυπώνονται οι ενέργειες που διασφαλίζουν εκ των προτέρων το συμβιβασίμο της ενίσχυσης με το δίκαιο του ανταγωνισμού περί κρατικών ενισχύσεων. Λαμβάνεται υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη.)

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ (ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ) ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

1. ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ:

2. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΕΚΘΕΣΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ):

(θα πρέπει να αναφέρονται οι απαιτήσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία για την εξασφάλιση της πρόσβασης σε ΑμεΑ και να περιγράφεται ο τρόπος με τον οποίο αυτές προβλέπεται να ικανοποιηθούν. Στην περίπτωση που δεν προβλέπονται σχετικές απαιτήσεις (λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης) δηλώνεται το γεγονός αυτό από το δυνητικό δικαιούχο.

3. ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ: ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΕΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΑΑ 2014-2020:

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕ ΤΙΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΤΗΣ 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της ΣΜΠΕ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΑΑ 2014-2020»**

ΟΡΟΙ, ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ & ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΤΙΑ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠ. ΑΡΙΘΜ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΣΜΠΕ	ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ						
<p align="center">1. Για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και την προστασία των σημαντικών φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΑΑ, είτε με τη θέσπιση ειδικών κριτηρίων, είτε με βάση τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους των αξιολογούμενων προς ένταξη πράξεων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:</p>								
<p>1.1. Η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής προτάσεων για ένταξη στο ΠΑΑ, που αφορούν σε έργα ή δράσεις εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απαιτήσεις της νομοθεσίας για την προστασία της βιοποικιλότητας και το βαθμό συσχέτισης των αξιολογούμενων προτάσεων με τους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων κάθε περιοχής, ελέγχοντας παράλληλα τη συμβατότητα με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων σχεδίων διαχείρισης, όπου υφίστανται.</p>	<p>Το προτεινόμενο έργο χωροθετείται εντός περιοχών του δικτύου Natura 2000 και στην περίπτωση αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του έργου και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, εξασφαλίζει κατά την υλοποίησή του την ύπαρξη των προβλεπόμενων στη σχετική περιβαλλοντική νομοθεσία για την προστασία της βιοποικιλότητας και την ανταπόκριση στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων ειδών και οικοτόπων, καθώς και τον έλεγχο της συμβατότητας με τις προβλέψεις των εγκεκριμένων σχεδίων διαχείρισης, όπου υφίστανται</p>	<table border="1"> <tr> <td align="center">ΝΑΙ</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">ΌΧΙ</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ</td> <td></td> </tr> </table>	ΝΑΙ		ΌΧΙ		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
ΝΑΙ								
ΌΧΙ								
ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ								
<p>1.2. Θα πρέπει να συμπεριληφθεί μεταξύ των κριτηρίων αξιολόγησης των προτάσεων και ο βαθμός συσχέτισης των έργων ή δράσεων που θα ενισχυθούν με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (φ.ε.κ. Β' 2383/8.8.2014).</p>	<p>Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, είναι συμβατό με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα (φ.ε.κ. Β' 2383/8.8.2014), όπου απαιτείται</p>	<table border="1"> <tr> <td align="center">ΝΑΙ</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">ΌΧΙ</td> <td></td> </tr> <tr> <td align="center">ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ</td> <td></td> </tr> </table>	ΝΑΙ		ΌΧΙ		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
ΝΑΙ								
ΌΧΙ								
ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ								

2. Για την προστασία των εδαφών και την αποφυγή απώλειας, ρύπανσης ή υποβάθμισής τους, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΑΑ, είτε με τη θέσπιση ειδικών κριτηρίων, είτε με βάση τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους των αξιολογούμενων προς ένταξη πράξεων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:			
2.1. Ενθάρρυνση προτάσεων για περιορισμό της διάβρωσης του εδάφους και την αύξηση της οργανικής του ύλης .	Το έργο/δράση, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, περιορίζει τη διάβρωση του εδάφους και αυξάνει την οργανική του ύλη, όπου απαιτείται	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
2.2. Ελαχιστοποίηση αλλοιώσεων στο εδαφικό ανάγλυφο , ιδίως μέσω μέριμνας για την όσο το δυνατόν μικρότερη επίδραση στη μορφολογία του εδάφους από τις μεθόδους γεωργικής καλλιέργειας και το σχεδιασμό των κτηνοτροφικών μονάδων.	Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, εξασφαλίζει την ελαχιστοποίηση αλλοιώσεων στο εδαφικό ανάγλυφο, ιδίως μέσω μέριμνας για την όσο το δυνατόν μικρότερη επίδραση στη μορφολογία του εδάφους από τις μεθόδους γεωργικής καλλιέργειας και το σχεδιασμό των κτηνοτροφικών μονάδων, όπου απαιτείται	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
2.3. Εφαρμογή προγραμμάτων και δράσεων για τη μείωση των συγκεντρώσεων αζώτου και φωσφόρου στο έδαφος .	Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, εξασφαλίζει τη μείωση των συγκεντρώσεων αζώτου και φωσφόρου στο έδαφος, όπου απαιτείται	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
3. Για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων και την εξοικονόμηση νερού θα πρέπει, μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΑΑ, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:			
3.1. Ενθάρρυνση προτάσεων που περιλαμβάνουν πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού από πρωτογενείς υδατικούς πόρους ή/και μείωσης των υγρών αποβλήτων.	Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, εξασφαλίζει πρακτικές μείωσης κατανάλωσης νερού από πρωτογενείς υδατικούς πόρους ή/και μείωσης των υγρών αποβλήτων, όπου απαιτείται	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	

<p>3.2. Εφαρμογή των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων που καθορίστηκαν στο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του οικείου κάθε φορά Υδατικού Διαμερίσματος, ιδίως σε ότι αφορά θέματα άρδευσης και περιορισμό της ρύπανσης από λιπάσματα και φυτοπροστατευτικές ουσίες.</p>	<p>Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, εξασφαλίζει την εφαρμογή των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων που καθορίστηκαν στο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του οικείου κάθε φορά Υδατικού Διαμερίσματος, ιδίως σε ότι αφορά θέματα άρδευσης και περιορισμό της ρύπανσης από λιπάσματα και φυτοπροστατευτικές ουσίες, όπου απαιτείται</p>	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
<p>4. Για την μείωση των αερίων ρύπων και των αερίων του θερμοκηπίου, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΑΑ, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:</p>			
<p>4.1. Ενίσχυση των δασικών οικοσυστημάτων, με αναδασώσεις και επέκταση της δασικής διαχείρισης, καθώς και προστασία τους από πυρκαγιές.</p>	<p>Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, ενισχύει τα δασικά οικοσυστήματα, με αναδασώσεις και επέκταση της δασικής διαχείρισης καθώς και προστασία τους από πυρκαγιές, όπου απαιτείται</p>	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
<p>4.2. Στα έργα διαχείρισης αποβλήτων που συνοδεύουν τις δράσεις που περιλαμβάνονται στο ΠΑΑ, θα πρέπει από τα πρώτα στάδια σχεδιασμού και αξιολόγησης να λαμβάνεται μέριμνα για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.</p>	<p>Το έργο περιλαμβάνει έργα διαχείρισης αποβλήτων και στην περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, από τα πρώτα στάδια λαμβάνει μέριμνα για ελαχιστοποίηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, όπου απαιτείται</p>	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
<p>5. Για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, θα πρέπει μέσω του μηχανισμού διαχείρισης και υλοποίησης του ΠΑΑ και με βάση τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους των αξιολογούμενων προς ένταξη πράξεων, να ακολουθούνται οι παρακάτω κατευθύνσεις:</p>			
<p>5.1 Να διασφαλίζεται εκ των προτέρων ότι τα έργα του προγράμματος δεν θα ενέχουν κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων</p>	<p>Το έργο, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, διασφαλίζει εκ των προτέρων</p>	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	

πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος.	ότι δεν ενέχει κινδύνους για την υποβάθμιση θέσεων και ευρημάτων πολιτιστικού, ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, όπου απαιτείται	ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	
5.2 Ο σχεδιασμός των έργων θα πρέπει να επιδιώκει την ενσωμάτωση τρόπων προβολής και ανάδειξης των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής τους.	Ο σχεδιασμός του έργου, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη ΜΠΕ του και την σχετική Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών του Όρων, επιδιώκει την ενσωμάτωση τρόπων προβολής και ανάδειξης των ιστορικών και πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής τους, όπου απαιτείται	ΝΑΙ	
		ΌΧΙ	
		ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ	

